Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 212 (2460) ▪ П'ятниця, 17 листопада 2000 року ▪ Ціна договірна

Ось воно, щасливе обличчя українського студентства! Напередодні Дня студента п'ятикурсниця Державного інституту декоративно-прикладного мистецтва і дизайну Агнеса Даниленко отримала в дарунок від мера столиці Олександра Омельченка спеціальну стипендію на 2000—2001 рр. Деякі подробиці із студентського життя читайте на 11-й стор. номера.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

▪ 1708 р. Гетьманом Лівобережної України обрано Івана Скоропадського. Намагався продовжувати державницьку політику Івана Мазепи.
▪ 1887 р. Народився видатний український актор Юрій Шумський.
▪ 1920 р. Закінчилася Перекопсько-Чонгарська операція радянських військ. Крим повністю визволено від врангелівців.
▪ 1970 р. Уперше в історії на Місяць доставлено радянський автоматичний самохідний апарат, керований з Землі, — «Луноход-1».

17 листопада

«Васильківська драма» в сесійному залі

Ранкове й денне засідання 16 листопада

Найперше народні депутати визначилися щодо дня уряду в наступному місяці й прийняли відповідне рішення. День уряду «Про становлення нових організаційно-правових формувань АПК у ринкових умовах» заплановано на 12 грудня.

Було також прийнято постанову про парламентські слухання в лютому 2001 року: депутати обговорять енергетичну стратегію України до 2030 року.

Дискусії розгорілися в сесійному залі під час голосування проекту закону про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Міністр праці й соціальної політики Іван Сахань прагнув переконати парламентаріїв, що з прийняттям цього закону пенсійні справи в країні докорінно покращаться. Однак цей виступ успіху не мав. Закон передбачав реформувати нині діючу солідарну систему забезпечення пенсіями та поєднати її з так званою накопичувальною системою, що в майбутньому давало б змогу нараховувати пенсії до 80 відсотків від зарплати кожного громадянина, яку він одержував під час трудової діяльності.

(Закінчення на 2-й стор.).

! У номер

Голосування відкладено. Зима наближається

Координаційна рада парламентської більшості підтримала пропозицію Голови Верховної Ради Івана Плюща про перенесення голосування з проекту постанови про інформацію уряду стосовно підготовки паливно-енергетичного комплексу до осінньо-зимового періоду з учорашнього на інший день. Це питання запропоновано розглянути разом зі звітом Кабінету Міністрів за дев'ять місяців його діяльності, повідомляє інформуправління ВР. Щоправда, лідери фракцій «Батьківщина» та УНР наполягали на винесенні на голосування всіх проектів постанови на вчорашнє сесійне засідання. Зокрема, лідер фракції УНР Юрій Костенко висловив переконання: в разі голосування більшість народних депутатів підтримали б проект, поданий Комітетом з питань ПЕК. Цим документом пропоновано взяти до відома інформацію уряду, визнавши роботу Кабінету Міністрів з підготовки паливно-енергетичного комплексу країни до роботи в осінньо-зимовий період недостатньою. Щоправда, поки відбудеться голосування, ситуація, можливо, поліпшиться.

Нас об'єднує взаємна повага

Вестибюль Ради Федерації Росії прикрашав український державний жовто-блакитний прапор. На зустріч до російських сенаторів приїхали народні депутати України на чолі з головою міжпарламентської групи Верховної Ради у зв'язках із Федеральними Зборами РФ Володимиром Яценком.

Після переговорів депутати та сенатори, звертаючись до журналістів, дружно заявили, що «рівень взаємної поваги і симпатій одне до одного дав можливість їм обговорити важливі питання міжпарламентського співробітництва». За словами Володимира Яценка, головне завдання, яке ставила перед собою українська сторона, — це «вивчити досвід російських колег з роботи двопалатного законодавчого органу РФ». Українським нардепам розповіли про всі помилки при формуванні двопалатного парламенту і переконали, що верхня палата повинна складатися не з чиновників та призначинців, а з людей, яких вибере народ.

(Закінчення на 9-й стор.).

Депутати замовили слово

У селі Банилів-Підгірний Сторожинецького району побудовано новий міст. Замість старого, знищеного повінню. Спорудженням опікувалися народні депутати України від Чернівецької області. Їхній запит підтримало керівництво облдержадміністрації, яке і сприяло здачі об'єкта.

Держава залишиться без доходів,

якщо монополісти приватизують цілі галузі економіки

Сьогодні, коли приватизація підприємств-монополістів, стратегічно важливих для економіки, набирає обертів, важливо не тільки продавати і, бажано, за великі гроші. Важливо продавати тим інвесторам, які хочуть, щоб українські підприємства розвивалися, були конкурентоспроможні на ринках, а продукція їх мала попит. А це можливе лише за умови аналізу майбутніх власників щодо можливої монополізації ними ринку.

(Закінчення на 8-й стор.).

Крізь плин століть і гомін сьогодення

«Голос України» шанували на Полтавщині від дня народження. І ось уже десять літ ми щороку маємо тут стабільний тираж — 10 і більше тисяч передплатників. Це природне явище, бо ми сповна розуміємо одне одного й поєднані хоча й невидимими, але міцними і надійними духовними нитками: наша газета і наш читач. Сьогодні ми в нього в гостях.

(Читайте на 4–5-й стор.).

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Читанка для дорослих

Якби оті шведи, що лежать під Полтавою, та повставали — їй-Богу, вони б не впізнали Полтави!

Іван КОТЛЯРЕВСЬКИЙ. «Наталка-Полтавка», 1809 р.

Я вам пишу...

Хліб з домішками

Був я цього літа на Черкащині. Шосе, яким їхав наш автобус, пролягало через поля Шполянського району. З цікавістю роздивлявся навкруги і ніяк не міг збагнути, що за дивна рослина чорного кольору росте в полі. Догадливі супутники підказали, що то пшениця з ... осотом. Через якийсь час, повертаючись до Києва, звернув увагу, що пшениця з осотом уже скошена, обмолочена, залишилася сама стерня, також темного кольору. Подумалося: хто їстиме хліб з осотом і за якою ціною його продаватимуть?

В. СКРИПНИК, киянин.

Читаймо «Голос» разом

Володимир ГУДІН, депутат Київради:

Маю власну підшивку

за всі десять років виходу «Голосу України» — з першого номера й донині.

Саме ця газета справедливо писала і пише історію нашої молодої держави Україна: про її розвиток, здобутки, втрати, конфлікти, політику, економіку, життя звичайних людей.

І надалі передплачуватиму «Голос». А історію — підшивку газети за десять років— передам у бібліотеку однієї з київських шкіл, над якою шефствую як депутат Київради. І, скажу вам, учителі добре сприйняли мій намір. Бо, кажуть, газета часто стає і їм, і учням у пригоді. Добре, що вона послідовно, стисло і вичерпно подає історію, а також інформацію про сучасне життя.

▪ На засіданні Кабміну прийнято рішення про збільшення терміну шкільного навчання до 12 років.
▪ У Сумській області внаслідок негоди залишаються без електроенергії три населені пункти.
▪ В Одесі на АТ «Медлабортехніка» розлилася ртуть. Проведено демеркуризацію.
▪ Миколаївські кораблебудівники продали Китаю корпуси двох плаваючих готелів.

Відхилено проект закону про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування

P. S.

«Васильківська драма» в сесійному залі

Ранкове й денне засідання 16 листопада

 Парламентська хроніка

(Початок на 1-й стор.).

Окремим листом Кабмін зобов'язувався виключити із закону статтю про зміну пенсійного віку, залишивши існуючі норми: для жінок — 55, для чоловіків — 60 років.

Однак народні обранці вимагали від уряду насамперед визначитися з мінімальними пенсіями. Сесія проект закону відхилила. Як повідомлялося раніше, два народні депутати Євген Жовтяк і Віталій Шевченко оголосили голодовку, протестуючи проти, на їхню думку, беззаконня, вчиненого у місті Василькові під час виборів міського голови, та вимагаючи від Верховної Ради створення спеціальної слідчої комісії для його розслідування. Народні депутати, облаштувавши на майдані Незалежності намет, голодують уже третю добу.

Фракції УНР, НРУ, «Соборність» виступили із заявами, що не братимуть участі в голосуванні доти, доки сесія не розгляне вимоги їхніх голодуючих колег. До цього приєдналися фракція «Батьківщина», комуністи, соціалісти та прогресивні соціалісти.

На вимогу трьох фракцій — НРУ, «Батьківщини» та СоцПУ — головуючий Віктор Медведчук оголосив півгодинну перерву. Після перерви сесію вів Голова Верховної Ради Іван Плющ, який поставив на голосування пропозицію одразу приступити до обговорення «васильківського питання». Пропозицію голосували тричі і щоразу більш як 212 голосів вона не набирала. Тому розгляд питання перенесено на вечірнє засідання.

Сесія прийняла в першому читанні проекти законів про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань інтелектуальної власності, платоспроможності боржника або визнання його банкрутом, щодо діяльності Антимонопольного комітету України та інформацію за основу постанови ВР про інформацію Кабміну щодо фінансування системи охорони здоров'я України та інформацію Кабміну про дотримання вимог законодавства щодо працевлаштування неповнолітніх та випускників навчальних закладів 2000 року.

Перед перервою було надано слово першому заступнику міністра МВС України Миколі Джизі. Генерал повідомив, що 3 листопада в лісі поблизу Таращі було знайдено тіло людини без голови, закопане на глибині 50 см. На тілі були прикраси: браслет, обручка, медальйон. Згодом колега Георгія Гонгадзе пані Олена Притула по пам'яті намалювала прикраси, які мав Георгій Гонгадзе, — вони схожі на знайдені.

Нині тіло перебуває в бюро медичної експертизи Київської області, де буде виконано всі можливі заходи для його впізнання, включаючи й генетичний аналіз. Поки що експерти погодилися з оприлюдненням таких даних: зріст людини був у межах 174—177 см, тіло в землі «перезимувало». Стверджувати, що воно належить зниклому журналісту, підстав немає, вважає Микола Джига.

Анатолій КАРАСЬ.

Молодь — за гарантії свого майбутнього

З ініціативи Студентського парламенту Київського Національного університету імені Тараса Шевченка у середу відбулася зустріч студентів із заступником Голови Верховної Ради Степаном Гавришем.

Після доповіді, в якій С. Гавриш проаналізував етапи становлення української державності, віце-спікер відповів на запитання студентів. Наприклад, які права матиме парламентська меншість. С. Гавриш зазначив, що законопроект, який регламентував би діяльність опозиційної меншості, подавався на розгляд сесії, але комуністи його не підтримали.

Щодо передбачуваної реорганізації парламенту (переходу до двопалатної системи) думка С. Гавриша така: вона недоцільна, бо вочевидь консервує законодавчий процес, гальмує його розвиток. Двопалатність не є новітньою формою, яка сприяла б прискоренню розвитку демократичної держави. Скажімо, Південна Корея вирішила відмовитися від двопалатності і повернутися до однопалатного парламенту. Це має забезпечити країні більшу мобільність, а відтак і ефективність розробки та прийняття законів.

Під час зустрічі також виступили голова Студентського парламенту університету Олег Міщенко та голова Молодіжного парламенту України Олексій Кляшторний. Останній порушив ряд принципово важливих для молоді питань. Зокрема, він зауважив, що приймаються «молодіжні» закони, намічаються заходи, але ж безробіття серед молоді не зменшується, є серйозні проблеми з реалізацією молодими фахівцями набутих знань. Усе ще болючою залишається проблема зведення житла для молодих сімей. В Україні створено багато молодіжних організацій, але вони не мають закріпленого законом статусу. Отже, молоді потрібні не просто права, а й гарантії цих прав, закріплені Конституцією. На це С. Гавриш відповів, що варто при Верховній Раді утворити структуру, де члени молодіжних парламентів могли б опановувати навички законотворчості.

Іван ДМИТРЕНКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Є тіло. Чиє воно?

Як ми повідомляли у вчорашньому номері «ГУ», вже кілька тижнів журналістськими колами гуляє чутка, що начебто в Таращанському районі на Київщині знайдено тіло Георгія Гонгадзе. Представники МВС цю чутку спростовували: за їхнім твердженням, знайдено труп дворічної давності, і він не може бути тілом Гонгадзе. Група колег Георгія на чолі з головним редактором «Української правди» Оленою Притулою вирішили перевірити цю інформацію на місці. Позавчора в Білоцерківському відділенні судмедекспертизи їм показали знайдені останки чоловіка.

Ідентифікувати їх візуально неможливо: тіло обезглавлене і, на думку місцевих судмедекспертів, спеціально оброблене хімічною речовиною для прискорення процесу розкладу. Журналісти наполягли, щоб у їх присутності було зроблено рентгенівський знімок руки: відомо, що Георгій під час грузино-абхазького конфлікту дістав осколочне поранення руки. Судмедексперти підтверджують, що на знімку видно металеві осколки. Вони не виключають, що це осколки гранати. Експерт також описав колегам Гонгадзе (зверніть увагу — описав, а не показав) знайдені срібний браслет, талісман, який носив Георгій, перстень. Усі ці речі, за словами експерта, перебувають у Києві.

Друзі зниклого журналіста з опису переконані, що це саме його речі. За висновками судмедекспертизи колегам видали свідоцтво про смерть Гонгадзе. Здавалось, двомісячні пошуки завершилися хоч і трагічною, але зрозумілою крапкою. Але...

— Поки ми шукали домовину і машину для перевезення тіла до Києва, на що одержали усний дозвіл місцевих правоохоронців, тіло було вивезено невідомими людьми в невідомому напрямку. Пояснити зникнення тіла нам не змогли ні в Таращанській прокуратурі, ні в РВВС, — розповідає Олена Притула.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

P. S. А ось що повідомив нашому кореспондентові Ю. Шевчук голова тимчасової спеціальної комісії ВР з вивчення обставин зникнення журналіста Георгія Гонгадзе Олександр Лавринович:

— Сьогодні можна говорити лише про те, що знайдено труп, а не тіло Гонгадзе. Його не можна зовнішньо розпізнати, бо це залишки людини без шкіри. Потрібно робити хімічні, біологічні та інші експертизи, які потребують часу. Зараз знайдені останки перевезено до Києва до столичного моргу. Там працюють експерти-криміналісти Міністерства внутрішніх справ.

Об'єднані парламентом

У Верховній Раді створено Українську асоціацію парламентських журналістів. Ця всеукраїнська громадська організація, яку було зареєстровано Мін'юстом 22 серпня 2000 року, на сьогодні об'єднала понад 70 індивідуальних членів та 15 колективних. Серед них — газета Верховної Ради України «Голос України», парламентський журнал «Віче», газети «Закон і бізнес», «Президентський вісник», телерадіокомпанії «Київ», «Золоті ворота», «Ютар» та ін.

Президент Асоціації парламентських журналістів, директор дирекції телерадіопрограм Верховної Ради України Микола Орловський каже, що одним із завдань цього об'єднання є створення в парламенті центру масмедіа, де політичні оглядачі, що висвітлюють роботу вищого законодавчого органу держави, могли б черпати необхідну інформацію, отримати парламентські документи тощо. У перспективі — створення власного видання і телепрограми, контакти з зарубіжними колегами. З наступного року асоціація спільно з фондом «Україна—XXI століття», який очолює народний депутат Богдан Губський, проводитиме всеукраїнські конкурси на краще висвітлення роботи парламенту, присуджуватиме журналістські премії. Наприкінці року Асоціація парламентських журналістів спільно з нашою газетою планує провести у стінах Верховної Ради фотовиставку «Парламент-2000».

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Повторення пройденого

 Точка зору

У правовому полі місцеве самоврядування залишається у положенні «поза грою». І залишатиметься, поки чітко та однозначно не визначимося, скількома і якими повноваженнями має бути наділена представницька влада регіонів України. Про це розмова з головою Дніпропетровської обласної ради Едуардом ДУБІНІНИМ.

— На місцеве самоврядування покладається дедалі більше обов'язків та завдань, а системного забезпечення його функціонування як не було, так і нема.

Уже котрий рік, приміром, триває у нас підготовка законопроекту про комунальну власність, яку Конституція України давно відокремила від державної. Мова йде про сотні і навіть тисячі великих та малих об'єктів, підприємств, якими, якщо хочете знати, нині практично невідомо, як управляти. Згідно з чинним законодавством обласну комунальну власність трансформовано у спільну власність територіальних громад. Тим часом лише на рівні сіл, селищ і міст законодавцем ще більш-менш чітко виписані повноваження органів місцевого самоврядування щодо комунальної власності. Саме там, де можливості для цього обмежені. Деякі сільські та селищні ради вже самі залишилися без світла, тепла і зв'язку. А загальний постулат — питання придбання, продажу чи передачі в оренду або під заставу об'єктів комунальної власності, які забезпечують спільні потреби територіальних громад, вирішуються винятково за згодою і дорученнями територіальних рад. Але як це здійснити на практиці, якщо в області понад 350 громад? Елементарне оперативне управління й поготів унеможливлюється, бо в кожному конкретному випадку закон вимагає скликати пленарні засідання рад. Ці та інші суперечності та недоречності й дають привід державним контролюючим органам у будь-який момент чи за будь-чиїм бажанням тих, кого не влаштовує якесь рішення обласної чи районної ради, апелювати до судових інстанцій. І навіть цілком обгрунтовано, бо далі — суцільний законодавчий вакуум.

Таких пасток і не перелічити. Хочеш вберегтися від неприємностей — туди не йди, сюди не стань, і квит. Нині у Верховній Раді розглядають новий Земельний кодекс, який уповноважує районні та обласні ради розпоряджатися правом власності територіальних громад на землю. Але знову для кожного конкретного випадку, не інакше, як зумисно, передбачається укладення окремих договорів і угод між власниками. Це означає, що Дніпропетровська обласна рада і далі буде позбавлена змоги самостійно здійснювати найелементарніші дії стосовно земельних ділянок комунальної власності. Чи не досить того, що в обласної ради відібрано і право — ви не повірите в це! — розпоряджатися водними об'єктами місцевого значення? На тій підставі, що Держкомітет з водного господарства не знайшов таких у Дніпропетровській, а заодно і в більшості інших областей. Хоч Водний кодекс, відокремивши водойми загальнодержавного користування, однозначно визначив, які з них треба вважати об'єктами місцевого значення. Виходить, гине ставочок десь на хуторі Мокренькому — то не справа місцевої ради.

Нам час перестати лукавити

і врешті-решт вирішувати, які та в яких межах повноваженнями довіряти місцевому самоврядуванню. Бо поки що будь-який державний орган галузевого управління, будь-яка директивна або силова структура в державі за реальними інструментами впливу в стократ сильніша, спроможніша й ефективніша, ніж органи місцевого самоврядування. І обіцянок Конституцією та одним-єдиним законом перспектив, тим паче тих надій та сподівань, які покладають на повпредів своїх інтересів мешканці, обираючи місцевих депутатів, очікувати просто не доводиться. Навпаки, досить пильно вивчити проекти Бюджетного, Податкового чи Земельного кодексів, щоб переконатися: вони майже цілком ігнорують законодавство стосовно місцевого самоврядування. Складається враження, що правова база знову пишеться з чистого аркуша.

Наприклад, проект Бюджетного кодексу регулює відносини районних і обласних бюджетів, пов'язані з коштами, виділеними на виконання делегованих державою повноважень. Але насправді місцевому самоврядуванню на цей час державою не делеговано жодних повноважень. Що буде, якщо теперішній проект бюджету України на 2001 рік передбачає майже в півтора разу менший сумарний обсяг витрат місцевих бюджетів нашої області, ніж того вимагають наймінімальніші внутрішні потреби? Область уже кілька років поспіль практично позбавлена змоги формувати бюджет, а переважна більшість територіальних громад стали дотаційними. За останні п'ять років на Дніпропетровщині вдвічі зросли надходження всіх податків і зборів до бюджетів усіх рівнів, одначе ті суми, як виділяються на місцеві витрати, за ці-таки роки скоротилися наполовину. Отож не сумніваюся, що введення нових міжбюджетних відносин обернеться численними конфліктами між центром та регіонами і остаточно спустошить фінансову базу місцевого самоврядування.

Потрібно, нарешті, подбати про місцеве самоврядування

Щоб воно, як і належить, формувало та утримувало первинні осередки в нашому суспільстві, стало надійною опорою для населення і держави. Але особливих успіхів від цих своїх домагань досі не бачимо. А саме звідси, з одного боку, від законодавчої порожнечі щодо забезпечення діяльності рад, а з другого — від неузгодженості, плутанини та суцільного довільного тлумачення чинних правових документів зростаючою на дріджах навалою чиновницького контингенту, усі наші біди.

Переважна більшість депутатського корпусу регіонального рівня налаштована конструктивно, але всі ці спроби та намагання зводяться нанівець. Представницька влада на місцях фактично позбавлена важелів впливу на соціально-економічні процеси. Добре це чи погано — гадати, думаю, не треба.

Як на мене, ситуація в Україні повторює пройдене, коли всі управлінські функції — від найдрібнішого віддаленого села до найбільшого міста — замикають на собі винятково центральні органи виконавчої влади, котрі задля власної «спроможності» поки що і пишуть закони під себе. А місцева, тим паче представницька влада, яка справді найближча до людей, — безправна. Але спробуй не впоратися — будеш крайнім і перед центром, і перед населенням.

А навколо — законодавчий вакуум

Вітаємо!

Містові в місті — 25

У Мінському районі столиці позавчора відразу на кілька сотень збільшилося населення. Йдеться не про новонароджених, хоча, звісно, й такі були.

320-тисячний район приймав гостей. З нагоди свого 25-річчя. Містом у місті називають житловий масив Оболонь, що входить до складу району. Та не кожний обласний центр може похвалитися такими славетними підприємствами, як ЗАТ «Оболонь», АТ «Лакма», «Чинбар». У жодному районі столиці України не надають стільки житла черговикам, скільки в Мінському, а темпам будівництва і зростання обсягів виробництва в районі, низькому рівневі безробіття можна тільки позаздрити. А в якому ще районі прогнозовано до кінця року виробити продукції на один мільярд гривень! Подумати тільки: тут щодня виготовляють товарів на 2,7 мільйона.

На красуні-Оболоні з її сучасними комфортабельними будовами, розвиненою інфраструктурою і чудовими пейзажами мріють оселитися навіть мешканці престижного Печерська.

Про все це йшлося на урочистостях, присвячених дню народження Мінського району. Були вітання від Президента, Голови Верховної Ради, столичного голови. Звучали теплі слова від гостей з міста-побратима Мінська, з Одещини, Севастополя, Луганська і Рівненщини. Шість годин на святковому вечорі співали і танцювали аматори і народні артисти України.

Голова райдержадміністрації Микола Товкач приймав поздоровлення і подарунки, якими мудро розпорядився: щось віддати у новостворений музей району, а багато чого — дитячим закладам.

Іван ІЛЛЯШ.

Актуально

Проект бюджету подано

Учора до Верховної Ради України надійшов підготовлений урядом до другого читання проект держбюджету на 2001 рік. Нині він — на доопрацюванні у Комітеті ВР з питань бюджету. Коли його буде розглянуто у другому читанні, поки що невідомо, оскільки погоджувальна рада голів фракцій та комітетів не ухвалила рішення щодо дати його розгляду. Як імовірні дати розгляду документа називалися 23 або 30 листопада, повідомили в інформуправлінні ВР. Доопрацьований законопроект про держбюджет на 2001 рік передбачає нульовий дефіцит, 4-відсоткове зростання ВВП, середньорічний курс — 6 гривень за один долар США, надходження від приватизації у розмірі 5,9 млрд. гривень.

Фотофакт

Переглянути бюджет, відновити всі пільги ветеранам, військовослужбовцям, правоохоронцям — такі основні вимоги пікетів, організованих «Щитом Батьківщини» біля стін Верховної Ради.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Власність

За монополістів дають більше

На Донецькій фондовій біржі за більш як 163 мільйони гривень продано пакет акцій ВАТ «Маріупольський металургійний комбінат «Азовсталь». Це поки що рекордна виручка Фонду держмайна України.

ВАТ «Азовсталь» є монополістом з виробництва низки видів металопрокату. Його потужності розраховані на виготовлення майже 6 мільйонів тонн чавуну, більш як 7 мільйонів тонн сталі і 4,5 мільйона тонн прокату на рік.

Згідно з приватизаційним планом частина акцій «Азовсталі» наступного року продаватиметься на міжнародних фондових ринках.

Про їжу реальну та віртуальну

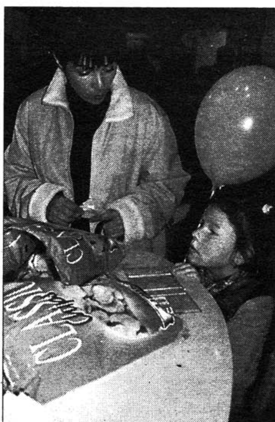
Цими днями в Українському домі проходить конференція «Дитинство України: права, гарантії, захист», організована Держкоммолодьспорту туризму, Українським інститутом соціальних досліджень та київськими представництвами ЮНІСЕФ і МОП. На ній фахівці центру «Соціальний моніторинг» оприлюднили шокуючі цифри: нині лише 73 відсотки батьків можуть придбати дитині елементарний одяг, 19% роблять це почасти, а 3% не купують взагалі.

Фактично весь сімейний бюджет пересічних українців витрачається на харчування, проте наїстися вдосталь щастить не щодня. Серед школярів віком від 9 до 17 років лише 68 відсотків завжди їдять досхочу. 8% не наїдаються ніколи або лише іноді. Серед «дітей вулиці» картина ще жахливіша: вдосталь наїдаються лише 37 відсотків. І навіть у притулках для неповнолітніх 49 відсотків дітей часто або постійно відчувають голод.

Ганна РОМАНЦОВА.

Краще за горілку буває тільки... йогурт

Репортаж

Міф про те, що українці не вміють пити, залишився... міфом. Уміють! Та ще й за ритуалом. У цьому вже третій день переконуються відвідувачі п'ятої міжнародної виставки продуктів харчування та напоїв, що відбувається у столичному Українському домі. Більш як 90 вітчизняних та зарубіжних підприємств виставляють тут свою продукцію.

Кияни та гості підходили до столиків і куштували соки, води, каву, алкогольні напої.

А бармени «Арго» пригощали відвідувачів екзотичними коктейлями, обіцяючи за спритність пригостити коктейлем «Вічна молодість». Його випила ефектна жінка, яка підхопила на льоту зубами пробку від пляшки горілки. На цей трюк оточуючі відреагували своєрідно — кидали спритниці монети.

Практичні бабусі з оберемками кульок з рекламою вітчизняної продукції завбачливо обходили дітей, які за прудкими старенькими просто не встигали.

Вони крутилися біля йогуртів, соків, джемів. (І не яких-небудь, а вітчизняних!). Їх зазивав молодик, перевдягнутий у корівку Фані, до столика з солодкою сирковою масою.

— Мама, а чому Фані така очманіла? — запитала шестирічна дівчинка. — Вона п'є багато горілки, як наш тато, та їсть багато солодкого, як ти.

— Пей самий луций цай! — усміхався до відвідувачів азіатський гість. — І буде долог життя!

Чи не найбільше відвідувачів зібрала національна експозиція української хати «Гетьмана», де не тільки наливали, а й пригощали салом і малосольними огірками. А на лавці біля самогонного апарата сидів козак та вигравав на бубні.

— Первак без пива — гроші на вітер. Пані та панянки! Скуштуйте культову українську горілку «Первак». Після вживання цілком відсутній похмільний синдром. Експеримент проводили з розрахунку один літр на чоловіка, а далі хлопці розповіли про ритуал пиття. І такою рекламою зацікавилися навіть жінки.

Від стойки з морсом, який розливали дві красуні-близнючки, не відходив розгублений дядько:

— Все! Допився — в мене вже роздвоєння. І пішов до виходу.

Наталка ЯРЕМЕНКО.

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

У номер

Київ

Реліквії знайшли нового господаря

Майже 2,5 тисячі одиниць культурних цінностей, врятованих від незаконного вивозу за кордон, Державна митна служба України передала Всеукраїнському фонду відтворення видатних пам'яток історико-архітектурної спадщини імені Олеся Гончара.

Серед отриманих конфіскатів, датованих 19—20 століттям, — понад 700 ікон, 200 предметів культового призначення, 50 книг, зразки нумізматики, побутові речі тощо. Ці реліквії фонд передасть безкоштовно церквам, школам, культурним закладам. Інші конфісковані речі плановано віддати для реалізації на аукціонах, а отримані кошти підуть на відродження пам'яток.

До речі, днями у двох громадян України вилучено ще 254 предмети, що мають історичну та культурну цінність.

Дніпропетровщина

З двох шахт — одну

На Дніпропетровщині фактично відкрито нову шахту. Оскільки свого робочого ствола на новозбудованій не було, шахтні поля об'єднали із старою сусідньою шахтою «Благодатна», запаси якої вичерпуються. Таким чином, вугілля недобудованої шахти видаватимуть на-гора через «Благодатну». Очікується, що найближчим часом тут добуватимуть щодоби щонайменше 500 тонн коксового палива.

Луганськ

І стіни допомагають...

Частина новобранців осіннього призову, які потрапили до Луганського прикордонного загону, залишилася служити вдома.

Як повідомив кореспонденту «ГУ» заступник начальника прикордонного загону підполковник Михайло Калашников, ініціатива провести експеримент з проходження служби на території області належить главі облдержадміністрації Олександру Єфремову. А народилася вона у відповідь на скарги солдатських матерів на «дідівщину» та вбоге солдатське забезпечення. Відіграли роль також давно забуті традиції: козацтво споконвіку захищало свою землю.

Неподалік україно-російського кордону для новобранців виділено приміщення, розв'язано всі основні питання щодо забезпечення. Якщо експеримент удасться, то луганські призовники, котрі потрапили до прикордонних військ, проходитимуть службу в своїй області.

Рівне

Наживалися на етикетках

Співробітники податкової міліції ДПА в Рівненській області викрили підпільний цех, де фасували продукти в пакети з надписами, що не відповідали реальному вмісту. Податківці з'ясували місця збуту псевдопродукції, а матеріали кримінальної справи передали до суду, повідомляє наш власний кореспондент.

Одним абзацом

■ У Чернігові проходить триденний ярмарок «Сіверські контракти-2000». У ньому беруть участь понад 100 провідних підприємств, фірм, кооперативів Чернігівщини.

■ Відновив роботу целюлозно-паперовий комбінат, що в місті Цюрупинську на Херсонщині. Колишній банкрут виробляє нині високоякісний папір, який постачатимуть у Дніпропетровськ для виготовлення шпалер.

■ Пам'ятний знак на честь 80-річчя з дня народження відомого радянського режисера Сергія Бондарчука встановлено на його батьківщині, у селищі Білозерка на Херсонщині.

■ Під час святкування дня народження міста Гола Пристань, що на Херсонщині, вітальні листи від редакції «Голосу України» одержали читачі, котрі передплачують газету з першого дня.

■ До кінця року за рахунок державної програми отримають житло 500 сімей кримських татар.

■ Четверо невідомих у масках біля села Полтавки Бобринецького району Кіровоградської області скоїли напад на рейсовий автобус «Кіровоград—Одеса». У п'ятдесяти пасажирів злочинці, озброєні пістолетами, відібрали гроші, годинники, цінні речі.

■ Правоохоронці затримали одразу десятьох брухтошукачів на місці злочину: на Черкаському заводі телеграфної апаратури, ВАТ «Азот», «Промінь» та в сільськогосподарських товариствах. Вага краденого —понад 2700 кілограмів.

За повідомленнями власних кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Крізь плин століть

(Початок на 1-й стор.).

Моя земля, мені тут жити

З легкої руки генерального директора обласної державної телерадіокомпанії «Лтава» Миколи Ляпаненка цей вислів, який ще місяць тому був девізом п'ятого Всеукраїнського телерадіофестивалю, що проходив у Миргороді, прижився у владних кабінетах Полтави. Власне, через нього тепер синтезується вся повсякденна робота і представницької, і виконавчої гілок влади.

— Пригадуєте й інше, колись заяложене, гасло: «Буде хліб, буде й пісня»? — запитанням зустріли журналістів «Голосу України» **голова обласної ради Олександр Полієвець і голова облдержадміністрації Євген Томін (на фото)**. — Для Полтавщини ці фрази набувають нового змісту. В історії краю не пригадати року, такого бідного на врожай пшениці, як нинішній. Зібрано лише 240 тисяч тонн, а ми продавали більш як мільйон тонн.

Ось такий спадок маємо. Хоча, з другого боку, де взятися результатам, якщо за два роки в області змінилося три голови облдержадміністрації? Нині, здається, тріщин між гілками влади не видно. І вже той факт, що пан Томін охоче прийшов на зустріч з нами на «чужу» територію (в облраду), досить промовистий.

Позитивні тенденції в економіці області вже простежуються. І нехай це поки що перші паростки, та їх не можна не помітити. І якщо порівнювати наш приїзд у регіон з «походом на схід» (до цього дні «Голосу...» проходили винятково в західному регіоні країни), то бажання обох керівників «прорватися вперед і бути першими» не лише амбітне, а й загалом має міцне підґрунтя. Що характерно, воно збігається із настроями простих людей. Про це нам розповідали читачі газети в Лубнах, Миргороді, Диканьці, Опішні — по всьому маршруту. Перша подяка місцевій владі (так, саме подяка! Де їй тепер ще дякують) — за молоко.

В усі часи корова на селі була годувальницею, а нині склалося так, що селянинові стало невигідно її тримати. А чому? Бо перетворилася реалізація молока на болючу проблему. І замість того, щоб мати щодня свіжу копійку в господі, молоко згодовували свиням. Переробні підприємства опинилися на межі зупинки, хоча самі в тому й були винні — не займалися заготівлями. І ось перші керівники області дійшли висновку, що справу треба брати в свої руки. Було прийнято спільне рішення, яким головну організаторську роботу покладено на сільради і безпосередньо на сільських голів. Від молокопереробних заводів по області відкрили 500 заготівельних пунктів. У такий спосіб досягли того, що молоко стали збирати і виплачувати за нього гроші. Одразу з'явилися і результати: за десять місяців із сімейних ферм заготовлено понад 100 тисяч тонн молока, що вп'ятеро (!) більше, ніж торік. Люди одержали близько 50 мільйонів гривень «живих» грошей. Для порівняння: місячний фонд в області становить 38 мільйонів гривень. Утім це лише перший крок. Надалі передбачено, що всі сімейні ферми буде забезпечено зооветеринарним обслуговуванням, кормовою базою, щоб селяни могли тримати і по 5—10 корів (2—3 — звичне явище). Це дасть змогу вже наступного року заготовити молока в приватному секторі щонайменше 300 тисяч тонн. А голова Семенівської райдержадміністрації Віталій Назаренко переконаний, що корівок із колишніх колгоспів треба роздати людям (на відповідних умовах, звісно) і продуктивність неодмінно зросте. Бо не може корова давати за добу по кілограму молока, як майже повсюди в реформованих КСП. Готовий хоч завтра провести такий експеримент у районі. Якщо він отримає «добро», то ми пообіцяли, що газета неодмінно його підтримає. І якщо не отримає, також.

Про механізм формування бюджету окрема розмова, і про це йтиметься трохи нижче, але нині в роботі регіональних керівників дедалі більше поціновується не лише вміння «вибивати» із столиці «кревно» зароблені й додаткові кошти, а й пошуки «домашніх» надходжень у казну. Хоча б з огляду на те, що стає зрозуміло: і завтра, і післязавтра виживати доведеться самотужки. Ініційоване головою облради на розгляд сесії питання розвитку малого і середнього бізнесу знайшло підтримку в депутатів.

— Відтоді, як область стала дотаційною, це, по суті, головний наш резерв. У прийнятому рішенні ми окреслили цілу низку заходів, аби його задіяти сповна. У ньому йдеться про інвестиції та кредити, зміцнення матеріально-технічної бази, підготовку кадрів, аж до активного всеобучу, широку пропаганду підприємництва тощо. Мета — залучити в цю сферу якомога більше людей: з одного боку, розв'язуватиметься проблема безробіття, яка дедалі гостріше дає про себе знати, з другого — бюджет одержить додаткові надходження. Зрештою, саме підприємці можуть з часом скласти середній клас суспільства і бути його стабілізуючим чинником.

Загалом, і це нас найбільше приємно вразило, розмову з керівництвом області вели на рівних, з непідробною зацікавленістю обох сторін. Ми гідно прийняли деякі зауваження на свою адресу, а саме за ним і приїхали в регіон, прислухались до цілком слушних порад щодо широкого і всебічного висвітлення на сторінках парламентського видання життя «в глибинці». Якщо узагальнити, то зводилися вони до однієї тези: «Голос України» і надалі має бути голосом всієї країни».

Є проблеми, і їх чимало, які потребують негайного втручання нашої газети. Найгостріша серед них, безперечно, підходи до бюджетної політики. Про яку справедливість може йтися, коли Полтавщина збирає майже 3 мільярди гривень надходжень, а їй виділяють (саме так!) на рік бюджет не більш як 600 мільйонів гривень. І ті, зрештою, доводиться, даруйте, канючити, як біднякам чи немічним. А одні енергоносії «з'їдають» за рік майже 300 мільйонів гривень, а ще — зарплата вчителям, лікарям, інші соціальні витрати. Грошей катастрофічно не вистачає, і не з вини місцевих керівників, хоча крайніми залишаються саме вони. Але, попри все, вони працюють з надією. Ми це помітили одразу і також перейнялися нею. І знаєте, що додало найбільшої впевненості? Зелені килими озимини, які ми бачили всюди по області.

— Полтавщина ще збиратиме по три мільйони тонн зернових. Неодмінно, і вже найближчим часом, —запевнили керівники області.

Можливо, не так нас, як себе. Але зроблене це було твердо, по-хліборобськи, по-хазяйськи. Без зайвих слів. І тому віриться і навіть хочеться, щоб саме так і було.

На пагорбі печалі, де тужить все — від квітки до хреста

Є дати в історії нашого народу, над якими час не владний. Одна з них — трагічна до пекучого болю —голодомор тридцятих років. Десять років тому в пам'ять про це звели під Лубнами нащадки безневинно убієнних Курган Зажури, увінчаний хрестом. Щоб люди бачили, пам'ятали і поминали. Під великим дзвоном — двадцять п'ять маленьких: від кожної області. Іван Тимошенко з села Хомутець приходить сюди щороку восени. Щоб поставити свічку за упокій своєї родини — батька, дідуся, дядьків, братів — шестеро осіб забрав голод з цього світу в інший.

Поруч із дзвоном піднімається березова алея —195 деревець висаджено на ній. Саме стільком ліквідаторів-земляків вирвав Чорнобиль: чапаївську (лубенську) дивізію в травні 86-го було першою піднято по тривозі. Комплектувалася вона «домашніми» багнетами. За ініціативи голови облради Олександра Полієвця (земляка) і голови райради Віктора Алексеєнка (ліквідатора) «чорнобильці» звели на пагорбі монумент у пам'ять про загиблих. Ми поклали живі квіти до обох святинь, а в Мгарському Спасо-Преображенському монастирі запалили поминальні свічки...

Про Чапаєва того дня нам ще раз нагадав лубенський міський голова Анатолій Соболєв. Оскільки йшлося не лише про відому історичну, а й анекдотичну постать, то й мер вдався до гумористичного тону:

— Бачили пам'ятник Василю Івановичу? (Перед цим сам нам і показував бронзову постать комдива). А помітили, куди він рукою вказує? На дивізію. Немов підкреслює, що за все питайте з вояків. Ось так і з нами чинять столичні мужі: за що не спитає у них люд простий, а вони одразу на місцеву владу кивають. Мовляв, усі біди від неї. По суті, ми стали заручниками недолугого розподілу влади. Можливості обмежені, а обов'язків —хоч відбавляй. Хто кожного дня перед людьми відповідальний — ми: керівник села, району, міста, області. З нас за все питають, а чим жебрак може допомогти?

Не менш болючу проблему порушив і сільський голова з Мацківців Олексій Щербак. Вона хвилює всіх його колег. З реформуванням колгоспів на селі залишилася нічийною вся соціальна сфера. Якщо землю, худобу і техніку напівсиломіць людям розтикали, то клуб, школу, лікарню, дитсадок, будинок ветеранів ніхто з нових, як і старих керівників-приватників брати не поспішив. І не збирається цього робити й завтра. Логічно, що все має перейти на утримання територіальної громади. Та той самий сільський голова також не квапиться звалити собі на плечі зайвий тягар, бо він його просто не потягне. Найперше, через брак коштів на утримання. А їх немає і, вочевидь, що не буде й завтра. Щоправда, дехто сподівається, що з часом, коли земля стане товаром, гроші рікою потечуть у кишені. Тільки чиї? Селянина? Великі сумніви. А загалом, на думку голови Великобагачанської райради Віктора Іноземцева, питання земельних відносин нині на селі набуває стратегічного значення. Вирішується доля не просто землі, а й людей, які на ній живуть і працюють, вікових устоїв, власне, самого села. Не помилитися б, як це вже неодноразово було в нашій історії.

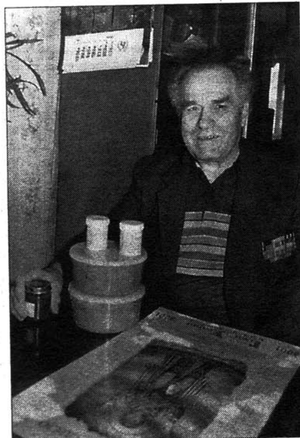
Не той тепер Миргород

Якщо курорт, то безперечно. Змінюється оздоровниця на очах. Ще кілька років тому санаторій «Хорол», який входить до складу дочірнього підприємства ЗАТ «Укрпрофоздоровниця», був, м'яко кажучи, не зовсім престижний. «Хутірський» — казали про нього. Тепер тут відпочивають і лікуються і громадяни нашої держави, і країн колишнього Союзу, а також Німеччини, Польщі, Туреччини, Ізраїлю. Не створюючи кумира, а задля об'єктивності скажемо, що в тому заслуга передусім головного лікаря Олександра Гавловського. Коли два роки тому його призначили на цю посаду, то поставив перед собою, а отже, й перед колективом, здавалося б, нездійсненну мету — зробити санаторій європейських стандартів. І добре, що ця позиція одержала підтримку генерального директора курорту Миколи Мельника. Розпочали з виробничих приміщень, їдалень. Нині оновлені зали витримують претензії найприскіпливіших критиканів. З'явилися в санаторії й перші дев'ять євролюксів. Тренажерні зали, фізкабінети наповнилися сучасним закордонним начинням.

— Але це лише початок відродження «Хорола», —запевняє Олександр Гавловський.

Чекає на справжнього господаря і місто, адже повноваження колишнього мера припинені достроково депутатами на сесії за рішенням суду. Наприкінці грудня відбудуться вибори. Ця обставина істотно позначається і на настроях всієї громади загалом, і наших читачів, зокрема. А їх у районі й місті разом майже тисяча — найвищий показник по області. Їхні болі та проблеми — це, власне, і наші переживання. Глибокий і всебічний погляд депутата міськради, директора СШ № 5 Михайла Ігнатюка на проблеми загальноосвітньої школи наштовхнув на думку про проведення зустрічі на сторінках «Голосу України» (бодай заочної) з міністром освіти і науки Василем Кременем. Гадаємо, у нього знайдуться аргументи, щоб відповісти хоча б на одну почуту фразу: «Педагог, що стоїть на колінах сам, виховає лише коліноприхиленого учня». Невже такі громадяни потрібні Україні? Гірко.

Загалом, якщо не зважати на приємне враження від оновленого курорту, саме містечко залишилося в пам'яті якимось занедбаним, розхристаним і... незахищеним. І люди про це казали в один голос: тепло відсутнє, транспорт не ходить, заводи стоять, комунальна сфера запущена, зарплату виплачують невчасно... Для повноти картини не вистачало лише знаменитої миргородської калюжі в центрі міста та Івана Івановича з Іваном Никифоровичем, які, здається, чубляться й досі з незапам'ятних гоголівських часів. А простий люд від того тільки потилицю чухає. Хоча доброти і привітності в ньому — повні комори.

Рано-вранці ми мали зустріч з давнім передплатником — **пенсіонером-інвалідом Федором Деречіним (на фото)**. Вручали виграш — заохочувальний приз — набір продуктів бджільництва. Коли всі формальності було виконано і наш фотокор зробив пам'ятний знімок, Федір Єгорович, висловивши своє бачення улюбленої газети, категорично відмовився випускати нас з квартири.

— Вам у дорогу, тож треба підснідати. Ось дружина карасиків підсмажила і капусти квашеної з погреба принесла. Навіть по «сто грамів» виділила. Сідайте до столу.

Та коли врешті зрозумів, що в нас справді часу «в обріз», розсудив мудро:

— Тоді пляшку я бережу до наступної зустрічі. Ще раз виграю чи ні — значення не має. Заїжджайте будь-коли. Чекаю. А «Голос України» на наступний рік я вже передплатив.

За вікном залишилися Великі Сорочинці з осінньо-сирітським Жабокрицьким ярмарковим майданом — його велелюдний час у серпні; за Пслом, обіч автошляху, дедалі частіше почали з'являтися бурильні вежі.

Полтавщина — енергетичний донор країни. Тут видобувають майже половину загальноукраїнського блакитного палива, перша вона і з розвідин запасів газу. Але, як і всюди, тут «за графіком» вимикають світло і більшість осель опалюється дровами й вугіллям. А тепер в усіх без винятку місцевих підприємств-нафтогазовидобувників відібрали права юридичних осіб і передали всі кошти, що «добуваються» з полтавських надр, як і вимикачі-рубильники, в «надійні» столичні руки. Так область опинилася в пасинках.

Портрет районного масштабу в «столичному» інтер'єрі

Опішня — столиця українського гончарства. І цей факт визнано у всьому світі. Суперечки точаться довкола транскрипції в назві селища. За твердженням 40-річного доктора історичних наук і прямого спадкоємця відомого роду гончарів Олеся Пошивайла, назва ремісничого містечка спотворена російськими канцеляристами наприкінці минулого століття. До цього, аж від перших писемних згадок з початку XII століття, поселення йменувалося як Опошне. Саме тут, на краю Дикого поля, вершник мав змогу опішитися і відпочити перед далекою дорогою.

За десяток кілометрів від Опішні — у Більську — ще одна древня столиця — Гелон — скіфської держави, свого часу найбільшої в Європі. Розкопки засвідчують, що цивілізація зародилася на цих землях задовго до нашої ери.

Сучасна Опішня — колишній райцентр, де з надіями стати столицею хоча б районного масштабу поховано і більшість перспектив. Проте норовистий дух опішнян не зламано. Колишній водій Віктор Риженко двічі поспіль на виборах селищного голови перемагає, як кажуть, в одні ворота. Разючу відмінність між марксистською теорією (прихильником якої він був і, ма-

і гомін сьогодення

буть, є) і пострадянською практикою відчув на власній шкірі керівника сповна. Тому з перших днів перебування в керівному кріслі гнув і гне свою лінію — на захист інтересів виборців. І люди звикли до того, що в селищі з'явилася справжня влада. Виживати всім нині нелегко: суспільне безгрошів'я, навала безробіття, криза в промисловості, а селище пристаркувате, і треба якось і соціальну сферу утримувати, і ветеранів підтримувати.

— Хотілося б мати більший вплив на виробництво, проте закон про місцеве самоврядування регламентує наші стосунки договірними засадами. А загалом він дав нам більше обов'язків, ніж прав, — констатує голова. —Тому вишукуємо додаткові надходження до бюджету, і вони становлять третину від загальної цифри. «Микитимо» на місці — з ринку, приватних лотків, кафе-барів, аукціонів, дрібних підприємців. З'явилися навіть перші інвестори — місцеві й закордонні. Принаджують їх насамперед підземні багатства краю.

Щоб сповна пізнати Опішню, треба хоча б раз побувати там на базарі. Я особисто залюбки сюди навідуюся. Зазвичай найбільше торгового люду збирається в неділю. Для городян — це маленьке свято, і йдуть на нього цілими родинами. Не просто скупитися, а й на людей подивитися, себе показати. Гомінка площа дещо втратила місцевий колорит, проте за імпортним дріб'язком за бажання ще можна розгледіти залишки традиційних ремесел гончарів — глечики, макітри, куманці, миски і полумиски, свистунці; теслів — граблі, кошики, сокири, держаки, корита. Трапилося навіть веретено і рубель-«агрегат» для відбивання полотна. Хто ніколи не бачив, то й не пояснити, що воно за штуковина. Літні жіночки виставили, якщо ніхто і не купить, то хоч напоказ, рушники, серветки, простирадла, накидки, сорочки...

Осінньої пори на базарі царство слив, оспіваних ще Котляревським в «Енеїді». До речі, в ті далекі часи це було досить прибуткове заняття: гнiченими і сушеними їх возили на продаж аж до самої столиці. Удосталь фруктів, ягід, городини, а з приміських сіл завезено усякого збіжжя, птиці, худоби і продуктів. Мимоволі згадується Гоголь, який, описуючи такі ярмарки-базари, влучно підмітив, що коли б у кишені було і тридцять рублів, все одно не скупив би усіх цих багатств.

Не знаю достеменно, чи відає щось Риженко — сучасний виборний — про тодішню податкову політику, але саме він змусив базар працювати на місцевий бюджет. Раніше влада туди й не поглядала, а тепер з'ясувалося, що це просто «дійна» корова. Хоча загалом, базар — штука тонка.

Глина принесла найбільшу славу цьому краю. Можливо, так буде і в майбутньому, бо її поклади вистачить на віки, і ще остаточно не згас в Опішному гончарський дух. Кожна причетна до глини родина має вдома сімейне горно.

Трагедія ремесла і в тому, що затухає вогонь на обох заводах — «Художньому кераміку» і «Кераміку». Традиційне виробництво там ледве жевріє і натомість спортсмени-активісти додумалися розвалити дідівські печі й переобладнати цех під... спортзал. Зіграли двічі в футбол і облишили затію. Здоровенна тунельна піч стоїть, бо газ дорогий, а в муфельних пічках, хоча поробили грубки під дрова, вже «розуму» не вистачає зліпити справжні горщики.

Майстри сидять по домівках — Китриші, Нікітченки, Білики, Пошивайли, Омельяненки... Заслужені, лауреати, корифеї та прості гончарі. Усі перебиваються випадковими заробітками, продаючи за безцінь авторські шедеври. Молодші поглядають з надією на захід, а старші переповідають про непівські часи, коли в селищі на кустарних заводах, крім кераміки, виготовляли облицювальну плитку, цеглу, черепицю, інші будівельні матеріали. Тепер для облаштування своїх палаців «нові українці» все це завозять із далекого зарубіжжя...

У напрочуд мальовничому опішнянському кутку Прогони — дітище Олеся Пошивайла — музей-заповідник гончарства. Єдиний в Україні. Хоча слово «музей» у звичному розумінні не зовсім точне. Це — багатофункціональний науково-дослідний і культурний центр. Він не традиційний для столичного сприйняття, а для периферій — і поготів. Задуми втілюються за світовими стандартами: на основі потужної комп'ютерної бази з центрами наукових досліджень кераміки і археології. Є аудіовідеовізуальна студія, видавництво, бібліотека, архів, більш як 20 тисяч експонатів. На вже традиційні керамічні симпозіуми майстри і учні збираються з усієї України і з-за кордону. Нам приємно, що «Голос України» — інформаційний спонсор цієї акції, за що почули щиру подяку.

На базі музею створено Колегіум мистецтв. Як запевнила його директор Людмила Овчаренко, це єдиний заклад такого типу в усій Україні. Навіть нещодавній заокеанський гість — професор із Японії — стверджував, що і на його батьківщині нічого подібного не зустрічав.

Одинадцять років школярі тут вивчають загальноосвітні дисципліни, а ще — іноземні мови, живопис, хореографію, музику, скульптуру, художні ремесла і, звісно, гончарство. Один факт: бібліотека колегіуму налічує у своїх фондах 10 тисяч підручників і 10 тисяч книг з мистецтва. Періодика становить півтори сотні газет і журналів. На подвір'ї і в класах — скульптури, скульптури... Все — дитячі роботи. А в центрі всього — піч і горно. Ще не вистигле від жару.

Кого підтримує «глибинка»

Віталій Назаренко, голова Семенівської райдержадміністрації, депутат облради корінний поліщук та на Полтавщині прижився і сам, і брата сюди переманив — у сусідньому Кременчуцькому районі той «голове» ось уже кілька десятиліть. Кар'єрні щаблі пройшов з нуля — агроном, керуючий відділка, директор підгоспу на місцевому цукрозаводі. На порубіжжі застійно-перебудовчих часів вивів у передові й зробив мільйонером віддалений колгосп, очолив елеватор... Реформатор до мізків та селянин за натурою, отож не розмазує шаблюкою, а керує вдумливо і з толком.

— Батьки мене привчили працювати, а не галасувати. Тому коли призначили на цю посаду, зібрав усіх керівників і сказав їм прямо: «Кому ще мало влади? Беріть, скільки хочете. Але за роботу з вас спитаю я особисто. З кожного». Тому в цьому плані в районі злагода. Борис Петрович (Рубан — голова райради) тягне свого плуга, я — свого, а переліоги піднімаємо разом.

Коли навесні районна влада підтримала заїжджого бізнесмена Юрія Пінчука з сусідньої Черкаської області і компанія «Агробіосинтез» стала власником контрольного пакета акцій ВАТ «Веселоподільський цукровий завод», дехто одразу поспішив звинуватити місцеве керівництво:

— Продали завод чужим! Ніби своїх не було гідних. Тепер йому точно амба!

— Аби ми простояли нинішній сезон (а до того йшло), то на підприємстві справді можна було б ставити хрест. І покупців кваплося небагато, а коли дійшло до грошей, то з'ясувалося, що крім Пінчука і його компанії й говорити нема з ким.

Той самий Пінчук починав з торгівлі м'ясом на базарі, де й збив первинний капітал. Нині компанія спеціалізується на виробництві насіння, торгівлі засобами захисту рослин. У реконструкцію заводу вже вкладено понад 5 мільйонів гривень. Проведено комп'ютеризацію виробничих процесів, знижено енергозатрати, збережено робочі місця. Встановлюються взаємовигідні контакти з виробниками цукросировини, зокрема індивідуальними власниками, яким безоплатно обробляють присадибні ділянки, виділяють посівний матеріал.

Утім, друге народження заводу на власні очі побачив і наш «голосоукраїнський» десант. Не беремося оцінювати рівень самого технологічного процесу — то справа фахівців, а найбільша побачена приємність — потік «живого» цукру на конвеєрі нового врожаю. Цього сезону його плановано зварити не менш як 2,5 тисячі тонн. А це — стабільне надходження до місцевого бюджету, де заводська частка вирішальна. Значить, житиме і соціальна сфера, і той же дитячий садочок, який відвідують 120 діток. У теплі, нагодованих, доглянутих — у них ми також були в гостях. На прощання директор цукроварні Володимир Провозьон пообіцяв виділити на розіграш заохочувальних призів кілька мішків цукру.

— Щоб тільки виграв хтось із семенівців! — загадав.

Ми «за» обома руками, тим паче що передплатників у районі без двох екземплярів півтисячі. І як запевнили увесь колектив редакції обидва голови, наступного року цифра обов'язково перевалить за 500.

На хуторах поблизу Диканьки

Хто сюди потрапить вперше, має неодмінно побачити місцеві дива, їх, на відміну від семи чудес світу, ціла чортова дюжина: Тріумфальна арка, єдина в Україні пам'ятка архітектури, що вінчає перемогу у війні 1812 року; чотири тисячолітніх дуби-велети, куди, за переказами, юна Мотря Кочубеївна бігала на побачення до свого спокусника-коханого — гетьмана Івана Мазепи; буковий гай, де ще два віки тому було висаджено кращі сорти бузку з Європи і Близького Сходу — квітують пишнівені й донині... Під лісом старовинна Миколаївська церква, з сімейним некрополем Кочубеїв. Її настоятель отець Василій повідав нам історію, що обросла легендами і переказами. У сиву давнину в лісі на пеньку загадково з'явилась ікона Святителя Миколая. Здивовані прихожани перенесли її до церкви в селі та наступного ранку ікону знову знайшли на старому місці. В окрузі поповзли чутки про її чудотворність, і саме на цьому місці спорудили Божий храм: спершу дерев'яний, а затим зодчий Микола Львов звів кам'яну — ротондальної форми із подвійним куполом (вперше у храмовому будівництві — знаменитий Казанський собор у Санкт-Петербурзі з'явився набагато пізніше). Церква зазнала горя і руїн, була навіть атеїстичним музеєм, але вистояла. І хоча чудодійна ікона перебуває у фондах Полтавського художнього музею (ніби на реставрації), сюди нерідко заїжджають і знатні парафіяни. Вважають, що храм... фортовий на кар'єру, і це можуть підтвердити навіть нинішні Президент, Прем'єр-міністр, голова облдержадміністрації... Вони, і не лише вони, ставили тут свічечки, ще не будучи на владному олімпі... Нам чомусь така ідея в голову не прийшла, хоча дерево — берізку в алею посадили. Вочевидь, так потрібно.

А до цього була досить бурхлива зустріч з районним і селищним активом, читачами. До нашого творчого десанту надійшло вчасне поповнення в особі народного депутата України — мажоритарника, професійного журналіста Олександра Кулика. Голос представника засновника зала почула, хоча сказати, що підтримка його, як і нас загалом, була одностайною, не можна. Та й до чого нам бездумний «одобрямс»? Діалог, живе спілкування — ось мета приїзду. І її було досягнуто сповна. А ще приємний сюрприз для диканчан — вручення заохочувального призу — ящика полтавського пива. На жаль, переможець Іван Тарасюк, людина похилого віку, занедужав і тому доручив одержати виграш своєму сину Володимиру. Здогадуємося, що продукт мав неабиякий успіх, адже самі бачили, як по колу пішли відкорковані пляшки «Диканських вечорів», «Іван-гори», «Мгарського»... На здоров'я!

Ми поспішили в Михайлівку — село на мальовничих берегах Ворскли, де на нас чекали дітлахи в дитбудинку. Специфіка цього закладу досить непроста — він довміжний, і його вихованці обділені не тільки батьківською увагою, а й мають фізичні вади. **Подарунки — спортивний інвентар, солодощі були прийняті під бурхливі оплески. Але який біль стояв у дитячих очах! (на фото).** Єдине, що ми пообіцяли директору, неодмінно сюди прийдемо ще й ще і ніколи не будемо з пустими руками. Так випало, що в цьому невеличкому селі мешкають ще два герої наших публікацій — переможці конкурсу «Солдатських історій» — Григорій Плигач та Олександр Сідун. Їм обом вручено від газети грошові винагороди — по 100 гривень кожному. Зрозуміло, що для покалічених війною чоловіків це зовсім мізерні кошти, та, як казав генерал-фронтовик у відомому фільмі, «Все, що можемо...»

Дорогою на Київ...

Із Полтави виїжджали під м'яким осіннім сонцем. По Сінній, повз Вересневий парк. Його тільки заклали — місяць тому, і тендітні деревця сполохано тріпотіли на вітрі багрянцем. Було трохи сумно, як завжди під час прощання, але віриться у нові зустрічі — навесні, коли забуяє зеленню 1100-літнє, але вічно молоде і неповторне місто і край, який по праву величають духовною столицею країни.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Особисто весь «голосоукраїнський десант» у складі заступника головного редактора Леоніда БРОВЧЕНКА, політичного оглядача Володимира КОРОЛЮКА, завідувача юридичного відділу Сергія ДЕМСЬКОГО, фотокореспондента Юрія ВЕНГЕРЕША, власкора по Полтавській області Григорія ГРИНЯ і водія Миколи МИХАЙЛЕНКА, редакція загалом щиро дякують за допомогу і підтримку в проведенні днів «Голосу України» на Полтавщині: голові обласної ради Олександру ПОЛІЄВЦЮ, голові облдержадміністрації Євгену ТОМІНУ, керівникам міст і районів Лубен, Миргорода, Зінькова, Диканьки, Великої Багачки, Семенівки; директору Миргородського дочірнього підприємства ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» Миколі МЕЛЬНИКУ, народному депутату України першого і другого скликань, голові обласної організації Аграрної партії України Петру КІВШИКУ, директору приватної агрофірми «Україна», депутату облради Івану Балюку, колегам — представникам регіональних і місцевих ЗМІ й всім давнім і майбутнім шанувальникам «Голосу України».

А в пісні співається: «Видно шляхи полтавської...»

ПОНЕДІЛОК, 20 листопада

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.55 Одвічні істини.
09.00 7 днів.
10.00 Що в упаковці?
10.10 Мультфільм.
10.30 Нова колекція.
11.00 УТН. Ранок.
11.20 Худ. фільм «Операція «Контракт».
12.50 Закон є закон.
15.00 УТН. День.
15.20 Студія «5».
16.00 Мультфільм.
16.10 Док. серіал «Закохані в природу».
16.40 Нова колекція.
17.00 Серіал «Дотик янгола».
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 Хіт-2000.
18.50 Серіал «Школа ризику».
19.45 Що в упаковці?
19.50 «Еконо-мікс».
20.20 Милосердя.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.30 Питання дня.
21.35 Футбол від УТН.
22.00 Акцент В. Лапікури.
22.10 Кіно Франції. Ще одна зустріч.
22.50 Футбол. Ліга чемпіонів. Представлення.
23.35 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

КАНАЛ «1+1»

16.00 ТСН.
16.15 Серіал «Мисливець».
17.10 Серіал «Друзі».
17.40 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Район Мелроуз».
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 О, щасливчик!
21.00 Спецпроект А. Борсюка «Стрибок звіра».
21.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Хто вбив Джо Морган ?».
23.30 Ситуація.
23.45 Табу.
00.25 ТСН.
00.40 Серіал «Покарані дияволом».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Новини.
07.05 Інтерспорт.
07.10 Прогноз погоди.
07.15 Серіал «Кафе на майдані».
08.00 Новини.
08.05 Інтерспорт.
08.10 Минуле.
08.15 Між іншим.
08.20 Мультфільм.
08.45 Елка і кореші.
08.55 M-drive.
09.00 Новини.
09.05 Інтерспорт.
09.15 Серіал «Вавилонська вежа».
10.30 Телевізійний центр моди.
11.00 Мелорама.
11.30 Уік-енд.
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Новини.
18.10 Прем'єра серіалу «Лікар Марта та її пацієнтки».
19.05 Серіал «Вертольотчики».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.45 Інтерспорт.
21.00 Худ. фільм «Скрутні часи: готель заручників».
22.40 Програма «Випадковий свідок».
23.10 Серіал «Профіль убивці».
00.05 Подробиці. Підсумки дня.
00.15 Нічний сеанс. Худ. фільм «Загадка».

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Історія кохання».
14.00 Хіт-базар.
14.30 Худ. фільм «Посмішка звіра». 1 серія.
15.30 Мультфільм «Петя і Вовк».
16.00 Худжемо за методикою академіка Смелова в медичному центрі «Довіра».
16.10 На ранковому прийомі.
16.45 Серіал «Історія кохання».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.05 Програми «Біз-ТБ».
07.40 Бізнес-студія.
08.25 «Вікна» у світ.
08.55, 17.40 Телемагазин «Сократ-Свінг».
09.05 Серіал «Селеста, тільки Селеста».
10.00, 12.00, 16.50 Телемагазин «ІДЕЕА-студіо».
10.35 Програми «Біз-ТБ».
12.40 Худ. фільм «Хід у відповідь».
14.00 «Вікна». Новини.
14.30 Програми «Біз-ТБ».
17.50 Серіал «Селеста, тільки Селеста».
18.25 «Вікна». Столиця.
18.35 Серіал «Селеста, тільки Селеста».
19.00 «Вікна». Новини.
19.30 Англійська прем'єр-ліга. Огляд матчів туру.
20.30 Італійський футбол. Огляд матчів.
21.30 «Вікна». Бізнес.
21.55 Худ. фільм «І Бог створив жінку...».
23.40 Автостиль.
00.00 «Вікна». Опівночі.

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Репортер.
06.35, 07.10, 07.25, 07.35, 08.45, 09.05 Підйом.
07.00 Мультфільми.
07.15 «Єралаш».
07.30 Репортер.
07.45 Серіал «Секрет тропіканки».
08.40 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.30 Репортер.
09.40 Худ. фільм «Вічний поклик». 5 серія.
10.45, 12.25 Тетянин полудень.
11.10 Худ. фільм «Виліт затримується».
12.50 Худ. фільм «Бронзовий птах». 2 серія.
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.20 Худ. фільм «Ягуар».
15.55 Мультсеріал «Сейлормун».
16.15 «Єралаш».
16.30 Худ. фільм «Вічний поклик». 6 серія.
17.50 Худ. фільм «Бронзовий птах». 3 серія.
19.00 Репортер.
19.25 Новий зір із клінікою «Оптимед».
19.35 Серіал «Секрет тропіканки».
20.35 «Оболонь» представляє: «З пивом по життю».
20.45 Худ. фільм «Державний кордон». «Червоний пісок». 1 серія.
22.00 Репортер.
22.35 Худ. фільм «Буря в пустелі».
00.30 Репортер.
00.35 Англійська прем'єр-ліга. «Ковентрі» — «Іпсвіч».

ВІВТОРОК, 21 листопада

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.55 Одвічні істини.
09.00 Футбол від УТН.
09.25 Що в упаковці?
09.35 Бути жінкою.
10.00 Серіал «Школа ризику».
11.00 УТН. Ранок.
11.20 Пригорща.
12.20 Нова колекція.
12.50 Закон є закон.
15.00 УТН. День.
15.20 Студія «5».
16.00 Мультфільм.
16.10 Док. серіал «Закохані в природу».
16.40 Classic-прем'єр. Сторінками програм.
17.00 Серіал «Дотик янгола».
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 Хіт-2000.
18.50 Час рішень, час дій...
19.00 Серіал «Школа ризику».
19.50 Що в упаковці?
20.00 Нова колекція.
20.20 Захист.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.30 Питання дня.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. Матч 2-го групового турніру. «Мілан» (Італія) — «Галатасарай» (Стамбул, Туреччина).
23.35 Худ. фільм «Оберіг».
00.55 Хіт-2000.
01.10 Футбол. Ліга чемпіонів. Огляд матчів.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Джерела здоров'я.
10.15 Що в упаковці?
10.20 Хіт-2000.
10.25 Дитяча лінія.
10.40 Мультфільм.
11.10 Цикл «Герої України». П. Балабуєв.
11.35 Худ. фільм «Ніч самогубця».
12.55 Перехрестя.
13.25 Діловий канал.
13.50 Що в упаковці?
13.55 Хіт-2000.
14.00 Освітній канал. О. Грибоєдов. Сторінки життя і творчості. Урок англійської мови № 12.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.45 Сніданок з 1+1.
07.05 Ситуація.
08.00 Серіал «Район Мелроуз».
09.30 Містечко.
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Серіал «Мисливець».
17.10 Серіал «Друзі».
17.40 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Район Мелроуз».
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Серіал «Агент національної безпеки». «Шантаж».
21.25 Золотий гусак.
21.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Пекельна пагуна».
23.40 Ситуація.
23.55 ТСН.
00.15 Серіал «Твін Пікс».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Новини.
07.05 Інтерспорт.
07.10 Прогноз погоди.
07.15 Серіал «Кафе на майдані».
08.00 Новини.
08.05 Інтерспорт.
08.10 Минуле.
08.15 Мультфеєрверк.
08.40 M-drive.
08.50 Сім'я від А до Я.
09.00 Новини.
09.05 Інтерспорт.
09.15 Серіал «Вавилонська вежа».
10.10 Телефільм «Трест, який лопнув».
11.20 Вчасно.
11.35 НЛО.
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Новини.
18.10 Серіал «Лікар Марта та її пацієнтки».
19.05 Комунальна квартира.
19.10 Серіал «Загін спеціального призначення».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.45 Інтерспорт.
20.55 Прогноз погоди.
21.00 Вечір з Ен-Бі-Сі. Худ. фільм «Єдине кохання».
22.40 Подробиці. Підсумки дня.
22.50 Серіал «Профіль убивці».
23.50 Футбол. Ліга чемпіонів. «Манчестер-Юнайтед» (Англія) — «Панатінаїкос» (Греція).

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Історія кохання».
14.00 Шлягер представляє...
14.45 Місто Колумба.
14.55 Молодіжна телевізійна служба.
15.25 Інтер'єр.
15.55 Галерея ТБ.
16.10 Недільні зустрічі.
16.45 Серіал «Історія кохання».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.05 Програми «Біз-ТБ».
07.30 «Вікна». Столиця.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.25 «Вікна». Опівночі.
08.55, 17.40 Телемагазин «Сократ-Свінг».
09.05 Серіал «Селеста, тільки Селеста».
10.00, 11.45, 16.50 Телемагазин «ІДЕЕА-студіо».
10.35 Програми «Біз-ТБ».
11.10 Ні пуху ні пера.
12.25 Програми «Біз-ТБ».
14.00 «Вікна». Новини.
14.30 Програми «Біз-ТБ».
17.50 Серіал «Селеста, тільки Селеста».
18.25 «Вікна». Столиця.
18.35 Серіал «Селеста, тільки Селеста».
19.00 «Вікна». Новини.
19.40 Худ. фільм «Сповідь невидимки».
21.30 «Вікна». Бізнес.
21.55 Худ. фільм «Таємниця «Чорних дроздів».
23.40 Худ. фільм «Розколина».
23.50 «Вікна». Опівночі.

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Репортер.
06.35, 07.10, 07.25, 07.35, 08.45, 09.05 Підйом.
07.00 Мультфільми.
07.15 «Єралаш».
07.30 Репортер.
07.45 Серіал «Секрет тропіканки».
08.40 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.30 Репортер.
09.40 Худ. фільм «Вічний поклик». 6 серія.
11.00, 12.30 Тетянин полудень.
11.20 Худ. фільм «Будинок на дюнах».
12.50 Худ. фільм «Бронзовий птах». 3 серія.
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.20 Худ. фільм «Державний кордон». «Червоний пісок». 1 серія.
15.25 Мультфільм «Сейлормун».
15.50 «Єралаш».
16.10 Худ. фільм «Вічний поклик». 7 серія.
17.20 Худ. фільм «Останнє літо дитинства». 1 серія.
19.00 Репортер.
19.30 Новий зір із клінікою «Оптимед».
19.35 Серіал «Секрет тропіканки».
20.20 «Оболонь» представляє: «З пивом по життю».
20.35 Худ. фільм «Державний кордон». «Червоний пісок». 2 серія.
22.00 Репортер.
22.35 Худ. фільм «Колесо кохання».
00.05 Таємний світ.
00.35 Репортер.

СЕРЕДА, 22 листопада

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.55 Одвічні істини.
09.00 Що в упаковці?
09.10 Захист.
09.30 Нова колекція.
10.00 Серіал «Школа ризику».
11.00 УТН. Ранок.
11.20 Хіт-2000.
11.50 Кіно Франції. Ще одна зустріч.
12.30 Мультфільм.
12.50 Закон є закон.
15.00 УТН. День.
15.20 Студія «5».
16.00 Док. серіал «Закохані в природу».
16.30 Крок до зірок.
17.00 Серіал «Дотик янгола».
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 Хіт-2000.
18.50 Серіал «Школа ризику».
19.50 Що в упаковці?
20.00 Автосапієнс.
20.30 Нова колекція.
20.40 Укрспортлото.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.30 Питання дня.
21.35 Футбольний вечір на Першому Національному. Ліга чемпіонів. Матч 2-го групового турніру. «Лідс» (Англія) — «Реал Мадрид» (Іспанія).
23.30 Хіт-2000.
23.40 Худ. фільм «Катафалк».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Джерела здоров'я.
10.15 Прогулянка з «Акцентом» і не без моралі.
10.30 Кіноскарбниця. Худ. фільм «Золотий ключик».
11.50 Твердиня української духовності. 325 років Києво-Могилянській академії.
12.25 Сільський час.
13.15 Тележурнал «Вісник податкової служби».
13.25 Діловий канал.
13.50 Що в упаковці?
13.55 Хіт-2000.
14.00 Освітній канал. Життя і творчість Б. Лятошинського. Світи близькі, світи далекі. Нью-Мехіко. Урок французької мови № 11.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.45 Сніданок з 1+1.
07.05 Ситуація.
08.00 Серіал «Район Мелроуз».
09.00 Серіал «Агент національної безпеки». «Шантаж».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Серіал «Мисливець».
17.10 Серіал «Друзі».
17.40 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Район Мелроуз».
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Серіал «Агент національної безпеки». «Россан».
21.05 Комедійний квартет.
21.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Зубастики-3».
23.20 Ситуація.
23.30 ТСН.
23.50 Серіал «Твін Пікс».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Новини.
07.05 Інтерспорт.
07.10 Прогноз погоди.
07.15 Серіал «Кафе на майдані».
08.00 Новини.
08.05 Інтерспорт.
08.10 Минуле.
08.15 Мультфеєрверк.
08.35 Смачно з Борисом Бурдою.
09.00 Новини.
09.05 Інтерспорт.
09.15 Серіал «Вавилонська вежа».
10.15 Телефільм «Трест, який лопнув».
11.30 Супутник «Планети Здоров'я».
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Новини.
18.10 Серіал «Лікар Марта та її пацієнтки».
18.50 Футбол. Ліга чемпіонів. «Спартак» (Москва) — «Арсенал» (Лондон). У перерві — Національна лотерея.
20.50 Інформаційна програма «Подробиці».
21.10 Інтерспорт.
21.25 Право вибору.
21.50 Худ. фільм «Змієлов».
23.35 Подробиці. Підсумки дня.
23.45 Серіал «Клуб насолод».
00.45 Казки для дорослих з Катею Виноградовою.
01.10 Футбол. Огляд Ліги чемпіонів.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Історія кохання».
14.00 Музичний час.
14.35 Худ. фільм «Посмішка звіра». 2 серія.
15.35 Ще раз про ожиріння в медичному центрі «Довіра».
15.45 Київ діловий.
16.15 Люди і долі.
16.45 Серіал «Історія кохання».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.05 Програми «Біз-ТБ».
07.30 «Вікна». Столиця.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.25 «Вікна». Опівночі.
08.55, 17.40 Телемагазин «Сократ-Свінг».
09.05 Серіал «Селеста, тільки Селеста».
10.00, 11.40, 16.50 Телемагазин «ІДЕЕА-студіо».
10.35 Програми «Біз-ТБ».
11.05 Імпреза.
12.20 Худ. фільм «Сповідь невидимки».
14.00 «Вікна». Новини.
14.30 Програми «Біз-ТБ».
17.50 Серіал «Селеста, тільки Селеста».
18.25 «Вікна». Столиця.
18.35 Серіал «Селеста, тільки Селеста».
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Худ. фільм «Роман з каменем».
21.30 «Вікна». Бізнес.
21.55 Худ. фільм «Про бізнесмена Хому».
23.25 Худ. фільм «Чоловічі відвертості».
23.50 «Вікна». Опівночі.

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Репортер.
06.35, 07.10, 07.25, 07.35, 08.45, 09.05 Підйом.
07.00 Мультфільми.
07.15 «Єралаш».
07.30 Репортер.
07.45 Серіал «Секрет тропіканки».
08.40 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.30 Репортер.
09.45 Худ. фільм «Вічний поклик». 7 серія.
10.55, 12.25 Тетянин полудень.
11.15 Худ. фільм «Артистка з Грибова».
12.50 Худ. фільм «Останнє літо дитинства». 1 серія.
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.20 Худ. фільм «Державний кордон». «Червоний пісок». 2 серія.
15.35 Мультсеріал «Сейлормун».
16.20 «Єралаш».
16.35 Худ. фільм «Вічний поклик». 8 серія.
17.50 Худ. фільм «Останнє літо дитинства». 2 серія.
19.00 Репортер.
19.30 Серіал «Секрет тропіканки».
20.10 «Оболонь» представляє: «З пивом по життю».
20.25 Худ. фільм «Доктор Джекіл і міс Хайд».
22.00 Репортер.
22.30 Новий зір із клінікою «Оптимед».
22.35 Худ. фільм «Сатана».
00.25 Репортер.

ЧЕТВЕР, 23 листопада

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера « представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.55 Одвічні істини.
09.00 Що в упаковці?
09.10 Автосапієнс.
09.40 Серіал «Школа ризику».
10.30 Не все так погано...
11.00 УТН. Ранок.
11.20 Ток-ринг.
12.05 Нова колекція.
12.50 Закон є закон.
15.00 УТН. День.
15.20 Студія «5».
16.00 Док. серіал «Закохані в природу».
16.30 Муз. фільм «Тра-ля-ля, або Як Вам це сподобається».
17.00 Док. серіал «Дотик янгола».
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 Відеофільм «Пастир».
19.00 Нова колекція.
19.20 Що в упаковці?
19.30 Футбол. Кубок УЕФА. «Шахтар» (Донецьк) — «Сельта де Віго» (Іспанія). 1 тайм.
20.20 Резонанс.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
21.45 Світ спорту.
22.00 Акцент В. Лапікури.
22.10 Футбол. Кубок УЕФА. «Шахтар» (Донецьк) — «Сельта де Віго» (Іспанія). 2 тайм.
23.10 Хокей. Огляд тижня НХЛ.
23.40 Хіт-2000.
23.50 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Джерела здоров'я.
10.15 Що в упаковці?
10.20 Хіт-2000.
10.25 Архіви, люди, долі. М. Бажан.
11.05 Програма—лауреат фестивалю «Калинові острови». По той бік Лонго.
11.25 Крок до зірок.
11.55 Мультфільм на замовлення.
12.45 Нова колекція.
12.55 Хто в домі хазяїн?
13.25 Діловий канал.
13.50 Що в упаковці?
13.55 Хіт-2000.
14.00 Освітній канал. Родина Ревуцьких. «Мудрість волі». Києво-Могилянська академія. Урок німецької мови № 11.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.45 Сніданок з 1+1.
07.05 Ситуація.
08.00 Серіал «Район Мелроуз».
09.00 Серіал «Агент національної безпеки». «Россан».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Серіал «Мисливець».
17.10 Серіал «Друзі».
17.40 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Район Мелроуз».
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Серіал «Агент національної безпеки». «Технологія вбивства».
21.05 СВ-шоу.
21.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Втеча Логана».
23.50 Ситуація.
00.00 ТСН.
00.20 Серіал «Твін Пікс».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Новини.
07.05 Інтерспорт.
07.10 Прогноз погоди.
07.15 Серіал «Кафе на майдані».
07.45 Мультфільм.
08.00 Новини.
08.05 Інтерспорт.
08.10 Минуле.
08.15 Мультфеєрверк.
08.40 M-drive.
08.50 Сім'я від А до Я.
09.00 Новини.
09.05 Інтерспорт.
09.15 Серіал «Вавилонська вежа».
10.20 Телефільм «Трест, який лопнув».
11.30 Життя тварин.
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Новини.
18.10 Серіал «Лікар Марта та її пацієнтки».
19.00 Серіал «Школа міліції».
19.05 Серіал «Убивча сила: оперативне втручання».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.45 Інтерспорт.
21.00 Худ. фільм «Кривава рапсодія».
22.40 Серіал «Імперія під ударом: Гапон».
23.40 Подробиці. Підсумки дня.
23.50 Худ. фільм «Брехня».
01.40 Казки для дорослих з Катею Виноградовою.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Історія кохання».
14.00 Шлягер представляє.
14.45 Худ. фільм «Посмішка звіра». 3 серія.
15.35 Соя відома і невідома.
15.50 Оплески, оплески...
16.10 Родом з України. Пам'яті Р. Бикова. Частина 2.
16.45 Серіал «Історія кохання».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.05 Програми «Біз-ТБ».
07.30 «Вікна». Столиця.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.25 «Вікна». Опівночі.
08.55, 17.40 Телемагазин «Сократ-Свінг».
09.05 Серіал «Селеста, тільк. Селеста».
10.00, 11.35, 16.50 Телемагазин «ІДЕЕА-студіо».
10.35 Програми «Біз-ТБ».
12.15 Худ. фільм «Роман з каменем».
14.00 «Вікна». Новини.
14.30 Програми «Біз-ТБ».
17.50 Серіал «Селеста, тільки Селеста».
18.25 «Вікна». Столиця.
18.35 Серіал «Селеста, тільки Селеста».
19.00 «Вікна». Новини.
19.45 Худ. фільм «Точна рівність».
21.30 «Вікна». Бізнес.
21.55 Худ. фільм «Кікбоксер-2».
23.35 Худ. фільм «Стрес великого міста».
23.45 «Вікна». Опівночі.

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Репортер.
06.35, 07.10, 07.25, 07.35, 08.45, 09.05 Підйом.
07.00 Мультфільми.
07.15 «Єралаш».
07.30 Репортер.
07.45 Серіал «Секрет тропіканки».
08.40 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.30 Репортер.
09.40 Худ. фільм «Вічний поклик». 8 серія.
10.55, 12.25 Тетянин полудень.
11.15 Худ. фільм «Артистка з Грибова». 2 серія.
12.50 Худ. фільм «Останнє літо дитинства». 2 серія.
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.20 Худ. фільм «Доктор Джекіл і міс Хайд».
15.45 Мультфільм «Сейлормун».
16.30 «Єралаш».
16.40 Худ. фільм «Вічний поклик». 9 серія.
17.50 Худ. фільм «Останнє літо дитинства». 3 серія.
19.00 Репортер.

У вівторок в 21.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Пекельна пагуна»

19.25 Новий зір із клінікою «Оптимед».
19.30 Серіал «Секрет тропіканки».
20.20 «Оболонь» представляє: «З пивом по життю».
20.30 Худ. фільм «Бранці удачі».
22.00 Репортер.
22.35 Худ. фільм «Падіння».
00.05 Обличчя світу. Як це було.
00.50 Репортер.

П'ЯТНИЦЯ, 24 листопада

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера « представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.55 Одвічні істини.
09.00 Що в упаковці?
09.10 Концерт в Олімпії. Серж Лама.
10.10 Мультфільм.
10.30 Медичний тижневик «36,6».
11.00 УТН. Ранок.
11.20 Худ. фільм «Гетьманські клейноди».
12.50 Закон є закон.
15.00 УТН. День.
15.20 Студія «5».
16.00 «Зорепад». Дитячий фестиваль вокальної класичної музики. Частина 1.
16.30 Док. серіал «Закохані в природу».
17.00 Надвечір'я.
17.30 Рік після виборів. Здобутки, проблеми, перспективи.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.50 Що в упаковці?
19.00 Ток-ринг.
19.50 Золота фортуна.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
21.45 Світ спорту.
22.00 Акцент В. Лапікури.
22.10 Погляд у світ.
22.40 «Таврійські ігри-2000». Частина 3.
23.10 Калейдоскоп UK.
23.40 Хіт-2000.
23.55 ТРК «Ера» представляє: «В ніч на суботу з Оленою Роміною».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Джерела здоров'я.
10.15 З любов'ю.
10.35 Худ. фільм «Прорив».
11.55 Зірки, на сцену!
12.25 Відкриваємо Біблію.
12.55 Право.
13.25 Діловий канал.
13.50 Що в упаковці?
13.55 Хіт-2000.
14.00 Освітній канал. Г. Тютюнник. «Вічна загадка любові». Урок для вчителя. Максимівська загальноосвітня середня школа.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Сніданок з 1+1.
07.05 Ситуація.
08.00 Серіал «Район Мелроуз».
09.00 Серіал «Агент національної безпеки». «Технологія вбивства».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Парк автомобільного періоду.
16.50 Серіал «Солдати удачі».
17.50 «Імперія кіно» представляє. Серіал «Жінка-слідчий».
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Перший мільйон.
21.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Кодекс безчестя».
22.40 Без Табу.
23.25 Ситуація.
23.40 ТСН.
00.00 «Кінопристрасті» представляють. Худ. фільм «Омен-3. Останній конфлікт».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Новини.
07.05 Інтерспорт.
07.10 Прогноз погоди.
07.15 Серіал «Кафе на майдані». Заключна серія.
07.45 Мультфільм.
08.00 Новини.
08.05 Інтерспорт.
08.10 Минуле.
08.15 Мультфеєрверк.
08.50 M-drive.
09.00 Новини.
09.05 Інтерспорт.
09.15 Худ. фільм «І чорт з нами...».
11.00 Мультфільм.
11.25 Джентльмен-шоу.
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал «Даллас».
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Новини.
18.10 Чекай на мене.
18.50 Елка і кореші.
18.55 Gala — стань переможцем.
19.00 Поле чудес.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.45 Інтерспорт.
21.00 Худ. фільм «Вона прочитала убивство».
22.50 Концерт. М. Легран і Т. Гвердцителі.
23.45 Подробиці. Підсумки дня.
23.55 «П'ятниця, 13». Серіал «Чіллерс — гострі відчуття».
00.55 Про це...

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал «Історія кохання».
14.00 Хіт-базар.
14.30 Крила.
15.00 Естафета.
15.20 Конкурент.
15.50 Домашній лікар.
16.10 Автографи.
16.45 Серіал «Історія кохання».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.05 Програми «Біз-ТБ».
07.30 «Вікна». Столиця.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.25 «Вікна». Опівночі.
08.55, 17.40 Телемагазин «Сократ-Свінг».
09.05 Серіал «Селеста, тільки Селеста».
10.00, 11.50, 16.50 Телемагазин «ІДЕЕА-студіо».
10.35 Програми «Біз-ТБ».
12.30 Худ. фільм «Точна рівність».
14.00 «Вікна». Новини.
14.30 Програми «Біз-ТБ».
17.50 Серіал «Селеста, тільки Селеста».
18.25 «Вікна». Столиця.
18.35 Серіал «Селеста, тільки Селеста».
19.00 «Вікна». Новини.
19.40 Худ. фільм «На Вас чекає громадянка Ніканорова».
21.15 Худ. фільм «Небезпечна професія».
23.10 «Вікна». Опівночі.
23.40 Худ. фільм «Фантастичний загін».

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Репортер.
06.35, 07.10, 07.25, 07.35, 08.45, 09.05 Підйом.
07.00 Мультфільми.
07.15 «Єралаш».
07.30 Репортер.
07.45 Серіал «Секрет тропіканки».
08.40 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.30 Репортер.
09.40 Худ. фільм «Вічний поклик». 9 серія.
10.50, 12.30 Тетянин полудень.
11.15 Худ. фільм «Діти як діти».
12.50 Худ. фільм «Останнє літо дитинства». 3 серія.
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.20 Худ. фільм «Бранці удачі».
15.40 Мультсеріал «Сейлормун».
16.10 «Єралаш».
16.25 Худ. фільм «Вічний поклик». 10 серія.
17.35 Худ. фільм «Алло, Варшава».
19.00 Репортер.
19.25 Новий зір із клінікою «Оптимед».
19.30 Серіал «Секрет тропіканки».
20.00 «Оболонь» представляє: «З пивом по життю».
20.20 Худ. фільм «Хто я?».
22.00 Репортер.
22.35 Худ. фільм «Ельвіра — володарка темряви».
00.10 Живий звук.
00.35 Репортер.

СУБОТА, 25 листопада

УТ-1

07.25 Анонс.
07.30 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.55 Вас вітає гуморист М. Риба.
09.00 В гостях у Дрьоми.
09.30 Естрадна прем'єр-ліга.
10.00 Пригорща.
11.00 Погляд у світ.
11.30 Телекрасуня.
11.45 Дитяча лінія.
12.00 УТН. День.
12.15 Що в упаковці?
12.20 Кіноскарбниця. Худ. фільм «Весілля».
13.25 «Чарівна панночка — талант». Фестиваль дитячої творчості. Частина 3.
14.10 Мультфільм.
14.35 Надвечір'я.
15.00 УТН. День.
15.20 Не все так погано...
15.50 Реліквії та храми України.
16.10 Вікно в Америку.
16.35 Док. фільм «Американський вибір».
17.00 Футбол. Англійська прем'єр-ліга. Центральний матч туру. В перерві — УТН. Вечір.
19.00 Баскетбол. Чоловіки. Чемпіонат Європи. Відбіркова зустріч. Україна — Португалія.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Світ спорту.
22.00 Телефортуна.
22.40 Худ. фільм «Богині Меконгу».
23.40 Хіт-2000.
23.50 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Хіт-новини.
10.35 Резонанс.
10.55 Що в упаковці?
11.00 Мультфільм.
11.10 Чітко і ясно.
11.40 Надзвичайна ситуація.
12.10 Бізнес за правилами.
12.35 Милосердя.
12.55 Хіт-2000.
13.00 Спортивний канал.
14.00 Блок суспільного телебачення.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Парк автомобільного періоду.
07.35 Серіал «Лессі».
08.05 Маски-шоу.
08.35 Мамаду.
09.10 Перший мільйон.
10.00—14.00 Програми УТ-2.
15.00 Серіал «Смертельна битва».
15.50 Маски-шоу.
16.25 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Кодекс безчестя».
18.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Мисливець на дівчат».
19.30 ТСН.
20.00 Серіал «Маросейка, 12». «Мокре діло».
21.30 КВН. Півфінал.
23.20 Бокс. Бій за звання чемпіона Європи. Віталій Кличко — Тімо Хофман.
00.15 Парк автомобільного періоду.

УТ-3

«ІНТЕР»

09.00 Інтеранонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Мультсеріал «Монстроманія».
09.35 Телевізійний центр моди.
10.05 Не час.
10.20 Нові одеські оповідання.
10.50 Смак.
11.15 З легким паром! В гостях у М. Євдокимова.
11.45 НЛО.
12.10 Світ казок. Мультфільми «Василиса Прекрасна», «Горбоконик».
13.50 З посмішкою про тварин.
14.20 Вчасно.
14.35 Випадковий свідок.
15.05 Всесвітня історія. Версія кіно. Фільм «Тегеран-43».
17.50 Великі сищики. Детектив «Убивство в Малібу».
19.30 Особливості національного застілля.
19.50 Національна лотерея.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці».
20.20 «Остання осінь тисячоліття, що минає». Фільм 3.
20.40 Час.
21.15 Худ. фільм «Ворожі небеса».
22.55 Що? Де? Коли? 25 років в ефірі.
00.15 Музично-розважальна програма «За опівніч».
01.05 Кінозал для дорослих. Худ. фільм «Калігула і Мессаліна».

КДРТРК

07.30 На своїй землі.
07.50 Повернення. Духовне слово Патріарха Київського і Всієї Руси-України Філарета.
08.00 За київським часом.
08.30 На ранковому прийомі.

СТБ

08.05 Програми «Біз-ТБ».
09.05 «Вікна». Опівночі.
09.30 Новини для родини.
10.30 Худ. фільм «Я крокую по Москві».
12.10 Телемагазин «Сократ-Свінг».
12.45, 14.30 Телемагазин «ІДЕЕА-студіо».
13.15 Програми «Біз-ТБ».
15.00 Худ. фільм «Пеле-заводійовник».
18.00 Худ. фільм «Повернення панцирника». 4 частина.
19.00 Худ. фільм «Король повітря».
20.50 Худ. фільм «Той самий Мюнхгаузен». 1 серія.
23.20 Худ. фільм «Швидкоплинна краса».

НОВИЙ КАНАЛ

07.00 Голос Перемоги.
07.30 Мультфільми.
08.35 Мультсеріал «Бридке каченя».
09.20 Серіал «Чарівники».
10.00 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
10.30 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
10.40 Серіал «Конан».
11.30 Худ. фільм «Золоті локони і три ведмеді».
13.05 Мультфільм «Робін Гуд».
14.15, 15.40 Худ. фільм «Безіменна зірка». 1 і 2 серії.
15.25 Репортер.
17.00 Футбол. Англійська прем'єр-ліга.
19.00 Репортер.
19.25 Худ. фільм «Ширлі-мирлі».
21.55 Новий зір із клінікою «Оптимед».
22.00 Люкс-ліга.
22.15 Худ. фільм «Нічна орхідея».
23.55 Худ. фільм «Повсталий із пекла».

НЕДІЛЯ, 26 листопада

УТ-1

07.25 Анонс.
07.30 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.55 Укрспортлото.
09.00 Шоу самотніх холостяків.
09.30 Крок до зірок.
10.00 Наше військо.
10.30 Телефортуна.
11.05 Хто в домі хазяїн?
11.30 Медичний тижневик «36,6».
12.00 УТН. День.
12.15 Сільський час.
13.05 «Саме той» про себе.
13.35 Клуб Суперкнигт.
14.00 Мультфільм на замовлення.
15.00 УТН. День.
15.15 Хокей. Тиждень НХЛ. Пітстбург — Філадельфія.
16.15 Відеофільм «МАУП: освіта об'єднує держави».
16.30 Перехрестя.
17.10 Серіал «Служба порятунку».
18.00 УТН. Вечір.
18.15 7 днів.
18.45 Бути жінкою.
19.15 Концерт в Олімпії. Мейсон.
20.20 Герої України.
20.40 Вечірня казка.
21.00 7 днів.
22.00 Худ. фільм «Богдан Хмельницький».
23.55 Хіт-2000.
00.10 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Хіт-2000.
10.10 Реальний сектор.
10.40 Золота фортуна.
11.30 Клуб-700.
12.00 Людина і закон.
12.30 Яхад.
13.00 Казна.
13.30 Всеукраїнський фестиваль «Таланти твої, Україно». «Горнусь до тебе, Україно».

КАНАЛ «1+1»

07.00 Худ. фільм «Хто вбив Джо Морган?».
08.40 Золотий гусак.
09.10 Лото-забава.
10.00—15.00 Програми УТ-2.
15.00 Прихована камера.
15.35 Без Табу.
16.10 Серіал «Маросейка, 12». «Мокре діло».
17.35 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Фантомас проти Скотланд-ярду».
19.20 Мамаду.
20.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Убивці».
22.20 Великі перегони.
22.35 Епіцентр.
23.30 «Аргумент кіно» представляє. Худ. фільм «Велика біла надія».

УТ-3

«ІНТЕР»

09.00 Інтеранонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Планета Здоров'я.
09.40 Прокинься і співай!
10.30 Уік-енд.
11.00 Смачно з Борисом Бурдою.
11.25 Доки всі вдома.
12.05 Караоке на майдані.
12.30 Мелорама.
13.00 Показуха.
13.35 Худ. фільм «Білі вовки».
15.10 Пропаганда.
15.15 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік»: історія продовжується».
16.00 Брейн-ринг.
16.55 Програма Л. Парфьонова «Місце зустрічі 20 років потому...». Частина 1.
17.45 Сміхопанорама.
18.20 Є. Жариков у телепопеї «Народжена революцією».
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.30 «Остання осінь тисячоліття, що минає». Фільм 4.
20.50 Прогноз погоди.
20.55 Джентльмен-шоу.
21.30 Худ. фільм «Апокаліпсис сьогодні».
00.10 Спорт-тайм.
00.40 Нічний сеанс. Худ. фільм «Дочка місіс Р.».

КДРТРК

07.30 Док. фільм «Лесь Сердюк».
08.00 Недільні зустрічі.
08.30 Інтер'єр.

СТБ

08.05 Програми «Біз-ТБ».
09.30 Новини для родини.
10.35 М-стиль.
11.00 «Вікна» у світ.
11.30 Імпреза.
12.00 Телемагазин «ІДЕЕА-студіо».
12.55 Програми «Біз-ТБ».
14.30 Телемагазин «Сократ-Свінг».
15.15 Ні пуху ні пера.
15.55 Італійський футбол. Серія «А». Центральний матч туру.
17.50 Автостиль.
18.10 Док. фільм «Вампіри». Частина 3.
19.00 Бізнес-студія.
19.40 Худ. фільм «Старики-розбійники».
21.25 Італійський футбол. Серія «А». Центральний матч туру.
23.20 Худ. фільм «Піранії».

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Мультфільми.
08.35 Мультсеріал «Бридке каченя».
09.00 Живий звук.
09.30 Серіал «Чарівники».
10.00 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
10.30 Серіал «Тарзан».
11.20 Світ індійського кіно.
13.25 Запитайте у лікаря.
13.45 Худ. фільм «Зайчик».
15.10 Репортер.
15.25 Худ. фільм «Театр».
18.00 Футбол. Англійська прем'єр-ліга. «Лідс» — «Арсенал». У перерві — Репортер.
19.55 Худ. фільм «Золоте дно».
21.30 Худ. фільм «Двоє — це занадто».
23.35 Худ. фільм «Плем'я темряви».

Колонка оглядача

Хочу бути кримським татарином

Після недавнього перегляду телеверсії польського фільму «Вогнем і мечем» склалося враження, що цей фільм зроблено в Україні! Принаймні дві ознаки вказують на це. Перша: майже всі україномовні персонажі розмовляють там дуже поганою українською мовою (точнісінько як наші теле- й кіноперсонажі!). Друга: всі українці там мають спільну рису — плебейство, а ми якраз любимо себе такими зображати.

Це, на жаль, так, і балачки про культурне протистояння з боку Польщі чи Росії — неправда, бо ми самі у себе вдома культивуємо таке протистояння. На цім тижні «Известия в Украине» вмістили інтерв'ю свого українського власкора Яніни Соколовської з українським письменником Юрієм Рогозою. У передмові до інтерв'ю сказано, що Рогоза «говорит на мове, а пишет на русском». Ну, є така формула: оце «на русском языке», а оце «на мове», відчуйте, як кажуть, різницю! Невже ніжні рожеві вушка пані Яніни не вловлюють у цій словесній парі явного (не нею придуманого) протиставлення нормального «языка» якійсь «мове»? (До речі, в українській мові відповідної пари протиставлень нема). Невже ті вушка не вловлюють, що ця словесна пара — з того самого ряду, що й інша відома пара протилежних понять — «наши войска» і будь-чиї «бандформирования»? Невже ті вушка не відчувають, що таке протиставлення щонайменше болісно сприйметься людьми, для яких українська мова є єдино рідною? Ні, пані Яніна з паном Рогозою далі говорять об тім, як тяжко жити в Україні тому, хто хоче писати «на нормальном языке»!

Тут, мабуть, справді щось зі слухом: співрозмовники не чують, що когось образили, не чують також, що їхній діалог смішний! Бо це постколоніальний синдром. Адже жодному нормальному росіянинові (якщо він справді росіянин, а не вчорашній хохол) не стрельне в голову сказати: «Хочу писать на русском!». Нормальний росіянин просто писатиме. А вчорашній мешканець колоніальної країни кричить: «Хочу писати й розмовляти панською мовою!». Після скасування рабства в США деякі негри ходили босі, але обов'язково в циліндрах. Отак і тут. Але тут ще й вважають недоумками тих, хто не носить циліндра (і говорить лише «на мове»).

Ображатися на цих бідних людей не варто. Ображатись варто на нашу державу, яка, по суті, хвора на той самий постколоніальний синдром, але робить вигляд, що все гаразд. Тиждень тому в оцій колонці ми писали про ідіотську рекламу «найбухгалтерської» газети. Ця реклама продовжує звучати по радіо й ТБ і зомбує слух мільйонів громадян. Ще трохи, і ми звикнемо, і заговоримо отакою потворною мовою, аж поки поляки чи росіяни не здивуються: чому ця держава зветься Україною? Схоже, що в державі нашій нема жодної служби, яка дбала б про екологію своєї сутності. Дбала б так, як санепідемстанція дбає, щоб фекалії не змішувалися з питною водою. Так, держава якось спробувала дещо зробити: оголосила про розширення сфери функціонування української мови. Це не дало нічого. Мабуть, треба було зробити навпаки: оголосити про звуження функціонування української мови, із суворою забороною користуватися цією мовою тим, хто вважає, що він її знає (на рівні рекламного словоутворення «найбухгалтерська»). Так робили давні греки: рабам і варварам не дозволяли читати вірші еллінських поетів! Коли заборона перестала діяти, давньогрецька мова стала суржиком. Чим не урок нам?

Але, щоб скористатися цим уроком, у нас мусять бути аристократи. У нас вони є. Але ось що симптоматично для нашої постколоніальної країни — ми їх не любимо. Приміром, якщо за десять літ нашої незалежності з'являється один прем'єр-міністр, котрий послуговується не штучною і не плебейською, а живою аристократичною українською мовою, — наша братія (й журналістська також) чомусь дозволяє собі говорити й писати про цього урядовця в такому плебейському тоні, в якому не писала раніше ні про кого! З чого б то?

...Іноді не хочеться жити в такій державі. Але й іншої нема. Тому думаєш: а чи не перейти в національну меншину — ще меншу, ніж та, в якій ти є? Скажімо, перейти в магометанство і записати в паспорті «кримський татарин». Проблем у мене, вже як у татарина, не поменшає, але в усякому разі мене не обходитимуть сварки московського і бахчисарайського патріархату, і ніхто не хвалитиметься, що він, мовляв, знає мою мову. Бо татарську мову таки важче вивчити на рівні «найбухгалтерської» реклами. А втім, у нас може бути й так: прийде хтось і скаже: а, знаю я вашу татарську! «Калым, бахча — слова-то все наши!».

Віталій ЖЕЖЕРА.

У суботу на Новому каналі — худ. фільм «Ширлі-мирлі»

Держава залишиться без доходів,

якщо монополісти приватизують цілі галузі економіки

(Початок на 1-й стор.).

Інвестиційні зобов'язання не заміняють аналізу планів інвесторів

До цього року, передаючи держвласність у приватні руки, влада практично не замислювалася над питаннями подальшої ефективної її роботи. Темпи й обсяги приватизації, пропоновані до продажу об'єкти не були такі важливі для економіки країни, як ті, що їх продають зараз або планують продати наступного року. Напевно, тому ніхто особливо не думав про те, які власники приходять на українські підприємства. Фактично вперше про ідентифікацію власників заговорив Олександр Завада, голова Антимонопольного комітету. Йому зі службового обов'язку доводиться давати дозволи на придбання пакетів акцій підприємств-монополістів і стратегічно важливих для економіки держави. Так само потрібний дозвіл Антимонопольного комітету, якщо купують, чи то у процесі приватизації, чи то на вторинному ринку, блокуючий або контрольний пакети акцій.

Видаючи дозволи, АМКУ зіткнувся з проблемою неможливості ідентифікації майбутніх власників пакетів. Оскільки власність, як правило, купували через фінансових посередників або офшорні компанії. У цьому випадку неможливо було встановити, як позначиться на ринку те чи інше придбання, чи не відбудеться у процесі скуповування акцій підприємств однієї галузі монополізація ринку однією структурою. Адже не можна було встановити, який реальний власник стоїть за тією чи іншою фінансовою структурою або офшором. Однак влада дуже довго — фактично до початку цього року — знала зовсім мало про майбутніх власників українських підприємств.

Відсутність знань про плани інвесторів уряд намагався компенсувати інвестиційними зобов'язаннями на адресу цих інвесторів. Та виявилося, що від інвестиційних зобов'язань виграли лише самі інвестори — вони отримали можливість менше платити за підприємства, які купували, а інвестиційні зобов'язання виявилися зовсім не обов'язковими для виконання.

Замість гарантованого розвитку приватизовуваних підприємств держава отримала велику кількість недобросовісних інвесторів, які купували підприємства по занижених цінах і вилучали з них доходи, нічого не інвестуючи. До того ж з'ясувалося, що інтереси держави слабо захищені в разі відвертого невиконання інвестиційних зобов'язань. Повернення підприємств вимагає кількох тривалих судових процесів, оскільки приватизований під інвестзобов'язання пакет акцій перепродувано кілька разів.

ФДМ має вимагати бізнес-плани

В історії української приватизації є чимало фактів, коли незнання планів приватизатора спричинювало жахливі наслідки. Варто пригадати, як через фінансових посередників і нікому не відомі фірми протягом 1995-96 років на сертифікатних аукціонах і некомерційних конкурсах буквально за копійки купували підприємства цементної промисловості. На той час потужні і добре працюючі, вони цікавили багатьох. Однак переважну їх частину скупили структури, за якими стояли одні й ті ж люди. Нині невідомо, які саме завдання ставили вони перед собою, планомірно монополізуючи ринок цементної промисловості. Однак результат такого безконтрольного процесу плачевний: цементна промисловість України поступово помирала. І померла б. Оскільки заводи терміново потребували інвестицій для модернізації виробництва. Лише торік, після тривалих арбітражних розглядів, Фондові державна вдалося деякі з підприємств реприватизувати, щоб продати заново. Таким чином, через недосконалість українського законодавства покупці мали реальну можливість монополізувати цілі галузі економіки.

Така само картина спостерігалася й на ринку вогнетривів. З більш ніж десяти заводів більшу частину придбали протягом 1996-97 років фінансові посередники за сертифікати або під інвестиційні обіцянки. Потім їх було перепродано на вторинному ринку. Причому законодавство раніше не передбачало переходу інвестиційних зобов'язань, в разі перепродажу підприємств, до нових власників. Тому вони, придбавши акції на вторинному ринку, не вважали себе зв'язаними інвестиційними зобов'язаннями з ФДМУ. У галузь не вкладалися інвестиції, виготовлювана продукція не відповідала сучасним вимогам — в результаті вітчизняні металургійні підприємства, головні споживачі вогнетривів, вважають за краще купувати їх у Росії, Китаї, Німеччині та Словаччині. А українські заводи вогнетривів протягом останніх років істотно зменшили обсяги виробництва і втратили не тільки зовнішні ринки, у тому числі російський, а й внутрішній.

Ці приклади свідчать про те, як важливо під час приватизації не допустити зосередження українських ринків у руках одного власника.

У процесі проведення конкурсів слід аналізувати претендентів з точки зору того, що вони мають на меті, бажаючи придбати той чи інший пакет. Чи можуть забезпечити розширення ринків збуту об'єкта, який продається, чи, навпаки, прагнуть встановити контроль над українським підприємством, бо воно є для них прямим конкурентом на міжнародних ринках?

І знаменита теза про те, що ніхто не купуватиме українське підприємство, щоб потім ліквідувати його як конкурента, часто-густо не має під собою підстави. Адже вартість українських підприємств нерідко просто незіставна з обсягами того міжнародного ринку, на якому вони діють.

Особливості вертикальної інтеграції

Очікуючи приходу на український ринок інвестора, уряд може зіткнутися з бажанням придбати наші підприємства зарубіжних вертикально інтегрованих компаній. Вони, як відомо, будують свою стратегію, виходячи з ефективності використання фінансів і ресурсів усередині своїх груп. Фактично входження українських підприємств до інтегрованих компаній може означати, що їхні фінансові потоки спрямовуватимуться всередину інтеграції — туди, де вони використовуватимуться найефективніше. Нинішня українська законодавча податкова база дає підстави твердити, що фінанси всередині вертикальної інтеграції перейдуть до сприятливішого податкового середовища.

Монополізація галузей уб'є економіку

У процесі приватизації слід остерігатися продавати підприємства, що належать до однієї галузі, тому самому інвесторові. Бо зосередження всієї галузі в руках одного власника може спричинити такі наслідки, як встановлення монопольних цін на ринку й відсутність конкуренції між підприємствами. Що могло б бути, приміром, якби на українські тютюнові заводи прийшли інвестори лише з «Бритиш Америкен тобакко»? А всі українські пивоварні скупила бельгійська «Інтербрю»? Безперечно, нічого хорошого. А завдяки тому, що тютюнова промисловість України представлена такими потужними інвесторами, як «Філіпп Морріс» (Харківська тютюнова фабрика), «Реємтсма» (Київська і Черкаська тютюнові фабрики) та «Бритиш Америкен тобакко» (Прилуцька тютюнова фабрика), в Україні ця галузь розвивається дуже бурхливо. А головне — внутрішня конкуренція дає виробникам імпульс до вдосконалення якості товару з одночасним зниженням його ціни. Аналогічна ситуація і на пивних заводах України, котрі представлені різними інвесторами і демонструють сталу тенденцію до зростання виробництва і підвищення якості. При цьому ціни на українське пиво загальнодоступні, на відміну від того самого бельгійського чи російського.

Утім, підприємства цих галузей приватизовані вже досить давно. Тоді ще ані в суспільства, ані у Фонду державна не було достатнього досвіду, щоб цілеспрямовано проводити політику «нескладання яєць в один кошик».

Нині ж, коли продаються підприємства стратегічні й такі, що за своєю природою чи фактично є монополістами, тим паче важливо не допустити їх концентрації в руках одних і тих самих інвесторів. Інакше ми можемо зіткнутися з проблемою знищення цілих галузей економіки, представлених в Україні двома-трьома підприємствами.

У разі неспроможності інвестора або його невміння працювати чи з інших внутрішніх причин залежність цілої галузі від стану справ одного власника може загрожувати крахом їй всій. Це чітко видно на прикладі цементної промисловості України. Практика показує, що неправильний вибір інвестора навіть одного українського підприємства-монополіста може загрожувати знищенням усієї галузі, якщо власник виявиться неспроможним. Як це сталося з підприємством «АвтоЗАЗ-Деу». Через проблеми корейської компанії «Деу», котру оголошено банкротом і в якої немає коштів на виконання інвестиційної програми, становище нашого автомобілебудування можна характеризувати як катастрофічне.

На порядку денному приватизація семи обласних енергорозподільних компаній. Прем'єр-міністр Віктор Ющенко спільно з главою Фонду державна Олександром Бондарем недавно провели зустрічі в Парижі та Лондоні з метою залучити іноземних інвесторів до участі в тендерах з продажу обленерго. Свою зацікавленість і попередню згоду взяти участь у конкурсі дали французька енергетична компанія «Електрисіт де Франс» та американська «АЕС Сілк Роуд». За словами Олександра Бондаря, у найближчому майбутньому планується провести аналогічну презентацію умов приватизації українських обленерго в Іспанії для іспанської енергетичної компанії «Фіноза». Яка не так давно купила енергокомпанію в Молдавії. Їх зацікавленість дасть змогу не лише створити високу конкуренцію в процесі продажу, а й у подальшому забезпечити конкуренцію в галузі. Тоді як захоплення підприємств галузі одним інвестором, навіть якщо це відома іноземна компанія, загрожує встановленням монопольно високих тарифів на подачу електроенергії.

Держава зобов'язана отримати максимальну вигоду від приватизації природних монополій та окремих підприємств-монополістів

В Україні є унікальні підприємства та природні монополісти. Ці компанії обо випускають продукцію, конкурентну на світових ринках, або займаються транспортуванням ресурсів. Розмови про необхідність їх приватизації, що тривали довгі роки, сьогодні фактично перейшли в практичну площину. Нині готується приватизація хімічного концерну «Оріана», обговорюється приватизація Кримського содового заводу, відбувається тендер з продажу єдиного в Україні алюмінієвого комбінату в Запоріжжі. Уже прийнято рішення про приватизацію наступного року «Укртелекому», підготовлено проект закону, що передбачає приватизацію української газотранспортної системи. Всі ці підприємства займають особливе місце в економіці України, тому й увага до їх приватизації має бути особлива.

На наш погляд, є кілька умов, котрі повинні бути виконані під час приватизації природних монополій і підприємств — штучних монополістів на українському ринку.

Перша умова — вирішальною у приватизаційному конкурсі має бути сума, яку інвестор готовий заплатити за власність, що продається. Інвестиційні зобов'язання слід враховувати лише за інших рівних умов. Досвід приватизації в Україні свідчить, що чим більше інвестицій обіцяє претендент на покупку підприємства, тим менше він запропонує за пакет акцій і тим менше коштів реально вкладе в це підприємство.

Друга умова успішної приватизації — диверсифікація власника всередині однієї галузі, підтримка конкуренції та антимонопольна політика.

Іншими словами, не можна віддавати найбільші підприємства однієї галузі до рук одного власника.

У випадку, коли підприємство, що приватизується, не належить до природної монополії, інвестор має подавати місткий, надійний і, бажано, зростаючий ринок збуту продукції підприємства.

Окремим питанням, яке належить вирішити урядові, є боргові проблеми підприємств — адже багато які з них отримували кредити під державні гарантії чи мають власні невиконані зобов'язання перед державою і приватними кредиторами. Для держави буде великою удачею, якщо інвестор зможе взяти на себе погашення цього боргу.

Андрій МУРАВЙОВ.

Нас об'єднує взаємна повага

(Початок на 1-й стор.).

Член української парламентської делегації Олександр Ємець дав коротке інтерв'ю «ГУ».

— Які, на ваш погляд, необхідно прийняти законодавчі акти Верховній Раді та Федеральним Зборам для розвитку україно-російських міждержавних відносин?

— Передусім наші економічні відносини стримує російська сторона, яка не ратифікує Угоду про зони вільної торгівлі. На противагу цьому Москва створила митну «четвірку», що відразу породило недовіру українських політиків до декларацій російської сторони про бажання з нами торгувати. Необхідно змінити тарифну і митну політику, це абсолютно дискримінаційна політика стосовно українських товарів. Крім проблем взаєморозрахунків за газ, росіяни ні про що не бажають з нами розмовляти. Але проблема взаєморозрахунків — це проблема суб'єктів підприємництва, а мені б хотілося, щоб ми більше говорили про міждержавні відносини.

— А гуманітарна сфера, які тут больові точки у відносинах України та Росії?

— Візьміть хоча б тему реєстрації іногородніх у Москві. Я сам учора з цією проблемою зіткнувся. Хотів запросити товариша в гості до готелю «Арбат», де нас поселили. Це приниження, що до мене, до офіційного гостя Федеральних Зборів, не можна пройти у номер готелю.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Брюссель тримає руку в кишені з грішми

ЄК готова серйозно розкошелитися на наші постчорнобильські проблеми, але з умовами.

Сьогодні у Брюсселі має стати відомо про надання Україні гранта Європейської комісії (ЄК), покликаного покрити енергетичний дефіцит у період від закриття ЧАЕС до початку роботи нових блоків на Хмельницькій та Рівненській АЕС. Про наміри безвідплатного виділення на ці потреби 65 мільйонів євро заявив під час недавнього візиту до Києва Президент ЄК Романо Проді. Учора представники держав—членів Євросоюзу мали затвердити пропозицію ЄК та схвалити перший 25-мільйонний транш, який може надійти в Україну вже цього року. Решту 40 мільйонів нададуть протягом 2001—2002 років.

Ці гроші, зазначив у розмові з журналістами глава делегації ЄК в Україні Андре Ванавербек, цільові: на них закуповуватиметься паливо для українських АЕС. Перша придбана за «єврокомісійні» гроші партія може надійти в Україну в березні—квітні. Надання ЄК 65-мільйонного гранта — одна зі складових допомоги Брюсселя на розв'язання проблем, пов'язаних із закриттям Чорнобильської станції.

Європейська комісія, наголосив також Андре Ванавербек, готова виділити кредит у 600 мільйонів євро (тобто приблизно 550 мільйонів доларів) на завершення будівництва енергоблоків на Хмельницькій та Рівненській АЕС. Це становить близько 40 відсотків вартості 1,4-мільярдного проекту. Але, за словами посла ЄК, Брюссель ставить кілька умов.

Насамперед: гроші від ЄК надійдуть лише після її впевненості в тому, що готові розкошелитися й інші учасники проекту. Саме тому Брюссель чекає на відповідне рішення Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) і сподівається, що воно буде ухвалене до кінця року. Щоправда, для цього сам ЄБРР повинен мати й надати ЄК гарантії внесків від кредитних агенцій, а Україна мусить задовольнити вимоги МВФ. Крім того, є ще декілька умов, пов'язаних з реформами в енергетиці: покращення надходження платежів та приватизація кількох обленерго. «Ми знаємо, що українські ядерні реактори досить безпечні, а технічний персонал достатньо кваліфікований, — зазначив Андре Ванавербек. — Але за електроенергію не сплачують, отож у нас є побоювання, що «Енергоатом» не матиме достатньо коштів для підтримання безпеки АЕС... Багато висококопрофесійних українських експертів-атомників уже залишили роботу саме через недостатнє фінансування». За словами дипломата, Брюссель також наполягає на тому, щоб Адміністрація ядерного регулювання України була ефективна й незалежна від політичної влади. Він зазначив: гарантії безпеки української атомної енергетики є надзвичайно важливою умовою для надання фінансової допомоги на добудову компенсуючих потужностей. Адже громадська думка в багатьох країнах—членах ЄС — проти атомної енергетики як такої.

Водночас Андре Ванавербек нагадав, що під час переговорів з Романо Проді Президент Леонід Кучма підтвердив безумовність закриття ЧАЕС названої раніше дати — 15 грудня. Щоправда, глава України роз'яснив, наскільки економічно й політично важким є це рішення. І наголосив, що в разі неотримання західної допомоги відповідальність ляже саме на нього та Прем'єр-міністра Віктора Ющенка. «Єврокомісія та «велика сімка» хочуть допомогти Леоніду Кучмі виконати рішення щодо закриття ЧАЕС», — заявив посол ЄК.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Молдовани обиратимуть румунського президента

Громадяни Молдови не братимуть участі 1 грудня на виборах президента своєї країни, бо тепер це прерогатива парламенту. Але вони можуть реалізувати своє конституційне право обирати й бути обраними 26 листопада на виборах президента Румунії.

Попри те, що молдовські закони забороняють подвійне громадянство, кишинівська влада «не перешкоджає громадянам Молдови, які мають і румунське громадянство, брати участь у загальних виборах сусідньої держави». Про це повідомив журналістам прес-секретар Кишинівської президентури Анатол Голя. За офіційними даними, 300 тисяч молдовських громадян уже отримали й румунські паспорти. Серед них — третина депутатів молдовського парламенту, а також лідери всіх партій правого спрямування.

Молдовани вперше зможуть обирати не тільки главу румунського уряду, а й голосувати за свого представника до румунського сенату. В списках партії «Велика Румунія» значиться Іліє Ілашку, молдованин, який вісім років перебував у камері смертників у Придністровській в'язниці. Його двічі заочно обирали депутатом кишинівського парламенту від правих партій. Тепер він балотується в Бухаресті. Для цього Іліє Ілашку нещодавно було оформлено (також заочно) громадянство Румунії.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

«Любовний лист» — ніщо порівняно з новим вірусом

Комп'ютерною мережею нині поширюються нові, надзвичайно небезпечні віруси. Попередження про них отримано з Бельгії: «Виявлено два нові віруси з іменами «CALIFORNIA IBM» та «GIRL THING». За повідомленням компанії «Майкрософт», ці віруси мають величезну руйнівну силу — ще більшу, ніж вірус «LOVE LETTER» («Любовний лист»). Проти них поки що немає жодного антивірусу. Вони поглинають усю інформацію на жорсткому дискові, руйнують броузери «МС Інтернет Експлорер» і «Нетскейп Навігатор». Ні за яких обставин не відкривайте файли з такими назвами. Це —повідомлення фірми «UCL». Його слід розповсюдити серед якнайширшого кола користувачів. У разі отримання вами електронною поштою повідомлення з додатком у вигляді файла з «екранною заставкою» під назвою «BUDDLY SIP» нізащо не відкривайте цей файл. Негайно знищіть.

Поки що відомо лише, що вірус було запущено п'ять днів тому, що він надзвичайно небезпечний і зовсім нового типу. Якщо всі знатимуть про це, вірус не зможе поширюватися. «Америка-он-Лайн» підтверджує: вірус дуже небезпечний і жодна програма не може його знищити.

Марат ЗУБКО.

Гельсінкі.

На межі соціального вибуху

14—15 листопада столиця Грузії балансувала на межі соціального вибуху, що загрожував перетворитися на справжнісінький бунт.

З початком листопадових холодів столиця Грузії знову — десятий рік поспіль — поринула в темряву. Тут давно забули, що таке центральне опалення або гаряча вода в кранах, але аж ніяк не можуть звикнути до того, що зимовими місяцями у Тбілісі немає електроенергії, і практично завмирає життя.

Спонтанні акції протесту вже кілька разів мали місце в жовтні. Проте цього разу, 14 листопада, один із центральних проспектів Тбілісі — проспект Чавчавадзе — поряд із Тбіліським університетом перекрили невдоволені відсутністю електроенергії мешканці престижного Вакійського району. Спочатку на цю акцію не звернули уваги ні ЗМІ, ні представники влади. Але коли частина пікетників, по суті, вдиралася до будинку адміністрації Вакійського району і каналами спецзв'язку спробувала зв'язатися з високопоставленими чиновниками, акція миттю опинилася в центрі уваги всієї країни. Заспокоїти учасників багатолюдного пікету спробував міністр палива та енергетики Грузії Давид Мірцхулава. Однак доводи міністра учасників акції не переконали. Пізно вночі до пікетників прибули глава парламенту Грузії Зураб Жванія та міністр податкових надходжень Михайло Мачаваріані. Єдине, чого змогли домогтися представники влади, — тимчасово зупинити акцію протесту, пообіцявши зустрітися з представниками пікетників у парламенті й обговорити ситуацію, що склалася.

Наступного дня мешканці Вакійського району знову перекрили рух на проспекті Чавчавадзе. Але, водночас, було перекрито головні вулиці ще в чотирьох не менш престижних районах міста. Учасники акції заявляли, що чекатимуть результатів зустрічі з главою парламенту на вулиці. Ті, хто знайомий з темпераментом грузинів, можуть собі уявити, чим це могло закінчитися. Тим паче, що до акції приєдналися студенти столичних вузів, які влаштували галасливий хід зі свистками центральним проспектом Руставелі.

На бурхливо-емоційній зустрічі в парламенті Грузії глави парламенту Зураба Жванія, мера Тбілісі Іване Зоделава та інших виступив міністр палива та енергетики Давид Мірцхулава, який заявив, що з 17 листопада електроенергію в Тбілісі подаватимуть з сьомої години ранку до першої години ночі...

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

Є шанс

Голова Комітету ВР у закордонних справах Ігор Осташ на зустрічі з послами країн—членів ЄС зазначив: Київ підтримує пропозицію про початок діяльності робочих груп під егідою комітету з питань парламентського співробітництва «Україна—ЄС». Важливим кроком стали розробка та прийняття в першому читанні Постанови ВР «Про програму гармонізації законодавства України із законодавством ЄС». На думку посла Франції Паскаля Фієссі, «2003 року Україна матиме шанс стати країною зі спільними з ЄС кордонами».

■ Москва

Гранатометання?

Норвезькі сейсмологи зафіксували неподалік місця, де затонув підводний човен «Курськ», близько 40 вибухів невідомого походження. У штабі Північного флоту Росії повідомили, що в цьому районі проводилося «профілактичне гранатометання». У такий спосіб здійснювали охорону місця затоплення «Курська». Гранатометання вели з борту «Петра Великого».

■ Ханой

До блиску

Учора розпочався перший в історії двосторонніх відносин державний візит президента США Білла Клінтона у В'єтнам. До візиту готувалися з усією серйозністю. Почесній варті начищали чоботи до дзеркального блиску.

■ Тель-Авів

Люди серйозні

Прем'єр Ізраїлю Ехуд Барак повідомив, що ні він, ні Арафат, ні Клінтон поки що не готові до проведення тристоронньої близькосхідної мирної конференції: «У такому стані ворожнечі немає жодного шансу серйозно вести мирні переговори. А ми — люди серйозні».

■ Берлін

Міністр пішов у відставку

Міністр транспорту ФРН Рейнгард Клімт, утягнений цього тижня в скандал, пов'язаний з корупцією в одному з футбольних клубів ФРН, подав учора у відставку. Скандал передусім завдав удару по авторитету Соціал-демократичної партії Г. Шрьодера.

■ Луанда

Знову катастрофа

В Анголі розбився Ан-26. Загинули 40 осіб, які перебували на борту, і одна людина на землі. Літак розбився через п'ять хвилин після вильоту. За словами очевидців, перед падінням було помічено пожежу в салоні літака.

■ Рим

Третій паводок за місяць

В Італії тривають сильні зливи. Розлиття найдовшої річки Італії По внаслідок переповнення озер Комо і Маджоре на північ від Мілана залишило без притулку тисячі людей.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Салов знову проти...

У житті Сергія Салова «Голос України» відіграв щасливу і фатальну роль

А Аномалії

Хоч би який аморальний був учинок людини, жоден суд не має права визнати її злочинцем, якщо при цьому не порушено закон.

Із римського права.

Знаменитими не народжуються

Торік 28 липня Сергій Петрович прокинувся знаменитим. Завдяки статті «Салов проти...» про цього мужнього високопрофесіонального юриста дізналася вся країна.

Ще б пак, донецький адвокат перший (і поки що єдиний!) ще 1997 року виграв судовий процес за позовом до держави. Київський райсуд Донецька (суддя Василь Фаринник) задовольнив вимоги громадянина Салова і постановив стягнути з бюджету 20773 гривні 20 копійок. У такий спосіб позивач повернув свої заощадження в Ощадбанку. Та отримати їх Сергію Петровичу не судилося. Салов звернувся до Європейського суду з прав людини у Страсбурзі, де справу взяли до розгляду... Про це і розповів торік «Голос України».

Прецедент було створено, тисячі вкладників воліли пройти шляхом юриста Салова. Вони й сьогодні пишуть і телефонують йому, ідуть по пораду... А тим часом Сергій Петрович відстоює своє ім'я і справедливість на іншому фронті.

Якраз після публікації в газеті Салов став довіреною особою Олександра Мороза. Захищаючи його інтереси, авторитетний юрист виграв два судові процеси і добився відміни незаконних повноважень, які на час виборів дала облрада голові Донецької облдержадміністрації.

А четвертого листопада 1999-го мало відбутися останнє засідання суду, який розглядав черговий позов Салова до однієї із газет. Вона опублікувала анонімну статтю проти лідера соціалістів, який начебто украв із бюджету Верховної Ради 680 тисяч гривень. Адвокат вимагав відшкодування збитків і був близький до перемоги над наклепниками.

Та знову не судилося.

Справа про п'ять листівок

Першого листопада 1999-го Салова затримали, порушили кримінальну справу і заарештували. Перебуваючи в ізоляторі тимчасового утримання, він на собі відчув силу «аргументів» правоохоронних органів. Тих «аргументів», що їх застосовували до його підзахисних.

— Я зрозумів, як з нічого робиться те, що комусь потрібне, — каже Сергій Петрович. — А комусь було потрібно, по-перше, зірвати засідання суду за моїм позовом до газети і, по-друге, «віддячити» за моє активне втручання в темні справи облдержадміністрації під час передвиборної кампанії.

Отже, була б причина? Яку ж «відкопали» правоохоронні органи?

Напередодні першого туру президентських виборів у Донецьку з'явилися листівки — як спецвипуск газети «Голос України». У надрукованому в ньому «Зверненні Верховної Ради України до народу України» повідомлялося, що Л. Кучма помер від серцевої недостатності, країною керує його двійник, а владу узурповано кримінальним оточенням Президента.

За кілька годин після появи фальшивок Сергія Салова, підозрюваного в розповсюдженні листівок, затримали. Адвокату пред'явили обвинувачення у вчиненні злочину за статтею 127 Кримінального кодексу України — перешкоджання здійсненню громадянами України своїх виборчих прав з метою вплинути на підсумки виборів. Це перешкоджання, за версією слідства, виявилося в тому, що Салов знайдені фальшивки показував потенційним виборцям, тобто свідомо розповсюджував неправдиві дані про кандидата в Президенти. Потенційних виборців було п'ять, а, до речі, голосувати в тому окрузі прийшли 100 тисяч...

І все-таки «справа про п'ять листівок» (саме стільки знайшов Салов у поштовій скриньці) стала предметом «об'єктивного», «неупередженого» розгляду в Куйбишевському райсуді. Для судді Тупицького справа, вочевидь, була непростою, бо розглядав він її з грудня 1999-го по липень 2000-го. Він, певне, ніяк не міг з'ясувати, у чому слідство вбачає злочин, адже такі листівки випускали мільйонними тиражами і їх читали не ховаючись. У березні ц. р., мабуть, втомившися від переливання з «пустого в порожнє», він постановив передати справу на додаткове розслідування. Радіти б Салову, його рідним принциповості судді, який, зокрема, констатував **(цитуємо мовою оригіналу — Авт.)**: «... ни в обвинении, ни в обвинительном заключении органами следствия не указано, какое влияние оказано действиями Салова на выборы... недостаточно выяснено, являлись ли действия... уголовно наказуемым деянием... следствием допущена существенная неполнота предварительного расследования, которая не может быть устранена в судебном заседании...»

Так писав суддя, повторимо, в березні. А в липні, після того, як постанову облсуд скасував і повернув, райсуд під головуванням того ж Тупицького у дивний спосіб усунув «существенную неполноту» слідства: визнав Салова винним і позбавив його волі на п'ять років з випробним строком на два роки.

Подібне пережили батьки

Нам тільки недавно вдалося почути думку самого Сергія Петровича про суд над ним. Він не змирився з вироком, який, до речі, облсуд залишив без змін. Втім, надамо йому слово.

— Мого підірваного здоров'я, сподіваюся, вистачить, щоб відстояти своє ім'я і справедливість. Я апелював до Верховного Суду України, надіслав відповідну скаргу до Страсбурга. До того ж я не збираюся прощати дії прокуратури, за розпорядженням якої мене утримували в тимчасовому ізоляторі 11 діб замість трьох. Мій позов розглядається в районному суді Донецька.

Я багато кому дорогу перейшов. І погляди мої не подобались, і те, що судові процеси вигравав один за одним... А тут ще ті горезвісні листівки...

Коли мене привезли до прокуратури, запропонували: ось телебачення приїхало, скажи, що листівки ти одержав особисто від Мороза, цілу машину, і роздавав. І ми тебе відпускаємо. Заплатиш штраф і все. «Кіношники» встановили апаратуру, а я кажу: ні, хлопці. Що почалося... Мовляв, ти про це пошкодуєш, ми тебе «закриємо»...

Мене тримали в ізоляторі попереднього утримання. ІПУ — це задушлива, волога, темна камера, де немає нар, спати доводиться на підлозі. Там не можна було поголитися, почистити зуби, не виводили на прогулянку і так-сяк годували раз на добу. І лише після того, як я серйозно захворів, — бронхіт, гіпертонічний криз, — мене перевели до СІЗО.

А почитайте вирок Куйбишевського районного суду. «Воспрепятствование осуществлению гражданином Украины его избирательных прав заключается в действиях подсудимого Салова С. П., которые были направлены на воспрепятствование, по отношению к избирателям, принять участие в выборах, а обман выражается в том, что он распространял среди граждан заведомо ложные сведения о смерти Кучмы Л. Д., что **могло повлиять** на результаты выборов, так как такие сведения, в которые **могли поверить** часть граждан, **привели бы** их к выводу не голосовать за даного кандидата в Президенты...» **(орфографію збережено, виділено нами. — Авт.)**. В одному реченні — три припущення. А згідно зі ст. 62 Конституції України обвинувачення не може грунтуватися на припущеннях.

А головне в тому, що діяння, в яких мене звинувачують, підпадають максимум під статтю 186-2 Адміністративного кодексу і караються штрафом від 51 до 102 гривень.

Те, що сталося зі мною, нагадує 37-й рік. Тоді в Кримінальному кодексі була 58-ма стаття, за якою люди могли отримати строк і за розказаний анекдот, і за листівку. А мене звинуватили в діянні, яке жодною статтею чинного Кримінального кодексу не передбачено.

Одного разу під час «прямої лінії» я запитав у голови Центрвиборчкому Михайла Рябця: «Чому не порушено кримінальні справи за фактом випуску фальшивих «Сільських вістей» із завдалегідь неправдивими відомостями про Мороза, Ткаченка, Симоненка?» Пан Рябець на всю країну відповів, що за ці дії кримінальної відповідальності не пе редбачено. І він правий!

Однак обласна кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатів на підставі винесеного вироку намагалася позбавити Салова права вести адвокатську діяльність...

Його колеги так поспішали, що навіть не заглянули до закону і не попередили адвоката належно, не ознайомили з документами. Розгляд питання відкладено. Але вже тепер деякі судді, зокрема суддя Шик, кабінет якого, до речі, напроти кабінету Тупицького, не допускають Салова до участі в судових процесах, в яких він бере участь. Мовляв, вирок набув законної сили. Але ж не має відповідного рішення квал фікаційно-дисциплінарної комісії!

Замість коментарю

... Чоловік похилого віку на судовому засіданні у справі Сергія Салова розповідав суду про події того злощасного жовтневого дня, коли змушений був у міліції давати пояснення. Зізнався, що таке потрясіння пережив під час війни. Тоді над їхнім окупованим селищем радянський літак розсипав листівки, і хлопчик підняв одну з них. Раптом відчув чийсь погляд. Повернувся і побачив наставлене автоматне дуло і сповнене ненависті обличчя фашистського офіцера. Лише благання і сльози рідної тітки врятували хлопчину від неминучої смерті. А спогад про той чорний день залишився на все життя...

Ліна КУ
Іван ІЛЛЯ

Київ—Донецьк—Київ.

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

Якщо культовий, отже, варто дивитися?

Слово «культовий» нині так само активно експлуатують, як свого часу високомірне поняття «елітний». Певне, це ознака кінця тисячоліття. Все елітне якось одразу стало «завузьким» — бо все, що вкладалося в рамки поняття, було значущим лише для купки зарозумілих снобів. Настав час підсумувати: що нам залишило мистецтво такого незабутнього, якісного, непримітивного, еталонного і водночас — «для всіх»? На жаль, у рекламних роликах про новітнє кіно називають чимало псевдокультових творів. Однак стрічка, про яку розмірковує наш позаштатний автор, вписується у визначені рамки на всі сто. Фільм не залишив байдужим жодного, хто його дивився. Принаймні сльози дорослих, розумних і скептичних чоловіків — також показник...

Цей фільм анонсують не інакше як культова ісландська співачка у фільмі культового режисера Ларса фон Трієра. Зате інтригує — хоч не хоч, підеш до кінотеатру. А тоді матимеш нагоду сказати, що й ти долучився до цього культового явища в європейському кінематографі.

Правду кажучи, зроблено в Європі класно. Недаремно два призи на культовому огляді фільмів у Канні (найкращий фільм, найкраща жіноча роль). Ларс фон Трієр усетаки зумів здивувати пересичену публіку на перший погляд невибагливою музичною трагедією. Але це тільки на перший погляд, його жанрово і постановочно еклектичний фільм набагато складніший. За простеньким сюжетом приховано філософський, життєво повчальний сенс.

Бйорк — Сельма — суперечливий образ. Її шкода. Хтось думає про неї: нормальна жінка так не поводиться, такого в житті не буває. Але ж сучасний європейський кінематограф своїми новими тенденціями саме й намагається розірвати прив'язаність глядача до легкості, всезрозумілості, розважальності. Він змушує думати, не пропонуючи на екрані американський «екшн» з черговим апокаліпсисом, а дає глядачеві можливість прожити, відчути сюжет, стати або опонентом ідей фільму, або прихильником, але не лишитися байдужим. Здається, все так просто, що, хтось скаже, навіть примітивно: у фільмі — робочі будні Америки 60-х років, головна героїня хоче спокутувати свою провину перед сином. Сельма збирає гроші на операцію для нього, інакше через спадкову хворобу він залишиться сліпим. З кожним днем сама Сельма сліпне, при цьому бере роботу дедалі важчу, аби встигнути заробити належну суму. Гідно похвали, скажуть скептики, ну а далі що?

А далі, точніше, від самого початку — образ Сельми. Вона — дитина, що живе мрією, працює, марячи мюзиклами. Бйорк грає цю роль самовіддано, з надривом. Напевне, тому вона сказала, що більше ніколи не зніматиметься в кіно. Її загадкова музика і така незрозуміла для багатьох роль Сельми однакові у своїй неординарності і різні лише за формою. Все недоступне у своїй музиці вона винесла на екран: несхожість у способі життя, незгода з більшістю. Це не вона живе, танцюючи в темряві, а ми, глядачі, не бачимо її світу. Запитання одного з героїв: «Сельмо, ти нічого не бачиш?» І відповідь: «А на що дивитись?»

Ларс фон Трієр, датський режисер, для глядача незвичний, його манера незрозуміла і завжди вражає індивідуалізмом. Фільм «Та, що танцює у темряві» дає повне уявлення про творчу манеру режисера. Що ми бачимо в його картині? Передусім природність, так би мовити, незатеатралізовану прозу життя. Якщо Сельма плаче, то це справді плач нещасної жінки, а не актриси, обличчя якої сховане гримом, а туш вочевидь водостійка; якщо Сельма в нападі люті вбиває свого друга, котрий вчинив підлість, цю лють не назвеш награною, а шок і нестямність — пустою вигадкою режисера. І те, що фільм знято ніби аматором — екран зернистий, камера стрибає, неначе в руках недосвідченого оператора, а очі напружено намагаються побачити щось, чого насправді немає, — максимально наближує кіно до життя. Це не свято, не спосіб проведення дозвілля —це реальність. Використовуючи таким чином камеру, Трієр не знімає фільм, а просто підглядає за життям Сельми разом з нами, глядачами. Він не ставить кожну сцену окремо, йому не потрібен театр з його жестами, паузами, системою жанру, набагато важливіший світ, що його він бачить очима сліпнучої Сельми. Цей світ такий несхожий на звичний для нас. Він трохи істеричний. А чого ще чекати від такої жінки, як Бйорк? Жорстокий, сповнений зажерливості і злості. А коли він був іншим? Очі Бйорк, стільки разів узяті крупним планом, бачать його таким, яким хочуть бачити, таким, яким він їй потрібний. Під час діалогів камера знімає не загальний план, а кожного з героїв у міру вимовляння фраз, ми бачимо обличчя цих людей — не акторів, а так, ніби з цікавості переглядаємо чужу кіноплівку, що випадково потрапила нам до рук. У фільмі нема динаміки, здається, що триває один нескінченно довгий день. Для Сельми воно так і є. А глядач цікавить режисера лише побічно. Це нагадує постмодернізм у літературі: автор виражає самого себе, поєднуючи в єдине ціле давно відомі прийоми, жанри, а ви — хочете читайте, хочете ні.

Автор традиційний лише в тому, що стосується музичного супроводу фільму. Музика в усьому. Без фрагментів мюзиклу фільм можна було б дивитися. Але що означає цей прийом — іронію з приводу американської культури (навіть з горя і безвиході можна зробити касове видовище)? Демонстрацію всіх можливостей Бйорк? Насправді це — життя Сельми, її мрія. Сельма, помираючи, співає, знаючи, що син буде здоровим, щасливим: «Він побачить своїх онуків». Доля Сельми —це танок у темряві, під музику веселу й загадкову, як її душа. Музика виконує головну роль разом із Бйорк і помирає з останнім подихом Сельми, не закінчуючись.

Як сказав ще один культовий автор, але вже російської поезії — В. Хлебников: «Коли вмирають люди —співають пісні». А коли фільм називають культовим —його треба побачити і не обов'язково, щоб зрозуміти.

Ганна ЗАЇКА.

Регіональний екологічний центр (РЕЦ-Київ)

оголошує про прийом пропозицій щодо кандидатур до складу Форуму РЕЦ-Київ

РЕЦ-Київ є незалежною, самоврядною, неприбутковою і неполітичною установою, діяльність якої має міжнародний характер, утвореною у квітні 2000 року.

Метою діяльності РЕЦ-Київ є сприяння розв'язанню екологічних проблем в Україні та суміжних державах, досягненню безпечного стану довкілля, забезпеченню екологічних прав громадян шляхом розвитку співробітництва між природоохоронною та науковою громадськістю, підприємцями, їх об'єднаннями, органами державної влади та органами місцевого самоврядування, підтримка у такий спосіб розвитку в Україні та інших державах демократичного громадянського суспільства.

Форум є дорадчим органом Правління, яке є керівним органом РЕЦ-Київ.

Склад Форуму

Форум утворюється на паритетних конкурсних засадах у складі 30 найвідоміших громадських та державних діячів, вчених, підприємців з урахуванням їх особистих якостей, знань та професійного досвіду.

Основні кваліфікаційні вимоги до членів Форуму:

наявність вищої освіти, бажано наукового ступеню, вченого звання;

значні фахові та громадянські досягнення у справі збереження довкілля;

вільне орієнтування в екологічних проблемах України, її екологічній політиці, практиці, законодавстві;

знання зарубіжного досвіду вирішення проблем довкілля, практики діяльності відповідних міжнародних організацій.

Порядок висунення кандидатур

Склад Форуму визначається Правлінням за поданням повноважних зібрань всеукраїнських екологічних та інших громадських організацій, наукових установ та об'єднань підприємців, органів місцевого самоврядування, органів державної влади та заінтересованої екологічної громадськості.

Термін повноважень

Термін повноважень члена Форуму — чотири роки з можливим повторним перепризначенням.

Умови виконання повноважень

Члени форуму працюють на громадських засадах. За рішенням Правління їм відшкодовуються транспортні та інші витрати, пов'язані з участю у засіданнях Форуму та виконанням його доручень.

Форма подання

1. Лист-подання відповідних організацій, установ, зборів, тощо або заява від осіб, які вносять пропозиції в порядку самовисунення.
2. Анкета з коротким описом професійної діяльності (CV).

До документів можуть додаватися рекомендації.

Документи направляти за адресою:

01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 78а, к. 12; офіс Регіонального екологічного центру з поміткою «Форум», або

електронною поштою: e-mail: nrec@nrec. freenet. kiev. ua

Правління РЕЦ-Київ та конкурсна комісія не ведуть листування щодо поданих документів.

Термін подання — до 4 грудня 2000 року.

Правління РЕЦ-Київ.

Конкурс

Регіональний екологічний центр РЕЦ-Київ — незалежна, самоврядна, неприбуткова і неполітична установа, діяльність якої має міжнародний характер, оголошує конкурс на розробку логотипу для центру.

Метою діяльності РЕЦ-Київ є сприяння розв'язанню екологічних проблем в Україні та суміжних державах, досягненню безпечного стану довкілля, забезпеченню екологічних прав громадян, підтримка у такий спосіб розвитку в Україні та інших державах демократичного громадського суспільства.

Переможці конкурсу будуть відзначені.

Пропозиції з ескізами надсилати до 4 грудня 2000 року за адресою: 01030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 78-А, к. 12, РЕЦ-Київ (з позначкою «На конкурс»), або e-mail: nrec@nrec. freenet. kiev. ua.

До відома громадськості ЗАТ «Укртрансенергоатом»

25006, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 40, **тел.: (0522) 25-86-22**, подало до Національної комісії регулювання електроенергетики України заяву про видачу ліцензії з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом, місце здійснення заявленої діяльності — територія України.

Арбітражний суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушив справу № 15/174Б про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Димитрівський хлібозавод», 84500, Донецька обл., м. Димитрів; вул. Курська, 13, код ОКПО 20358376, р/р 2600930260091 в відд. ПІБ м. Димитрів, МФО 334806. Розпорядником майна призначено Шунькіна Юрія Вікторовича.

Правління ЗАТ «Скалатська фабрика «Лотос»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 12.01.2001 р. о 14.00 за адресою: м. Скалат, вул. Леся Курбаса, 50 в приміщенні актового залу.

Порядок денний:

1. Визначення основних напрямів діяльності акціонерного товариства і затвердження його планів та звітів про їх виконання.
2. Звіт голови правління про фінансово-господарську діяльність за минулий період.
3. Затвердження звітів і висновків ревізійної комісії.
4. Обрання та відкликання членів ради акціонерного товариства (спостережна Рада).
5. Обрання та відкликання членів ревізійної комісії.
6. Обрання та відкликання членів правління.
7. Внесення змін до статуту товариства.
8. Затвердження річних результатів діяльності акціонерного товариства, результатів діяльності акціонерного товариства за минулий період.
9. Різне.

Реєстрація акціонерів з 10.00 до 13.00.

3 січня 2001 року о 10 годині за адресою: м. Київ, вул. Шевцова,1 відбудуться загальні збори акціонерів закритого акціонерного товариства «Міжнародний Медіа Центр» з наступним порядком денним.

1. Про основні напрями діяльності Товариства, у тому числі про розвиток інвестиційної діяльності.
2. Про внесення змін та доповнень в установчі документи Товариства.
3. Про довибори в склад органів управління Товариства.
4. Про поточні плани діяльності Товариства.

Реєстрація акціонерів відбудеться 3.01.2001 р. з 9.00 до 9.45.

З усіх питань порядку денного звертатися за адресою: м. Київ, вул. Шевцова,1.

Шановні співзасновники!

Правління ЗАТ—авіакомпанії «Горлиця»

повідомляє своїх акціонерів, що позачергові загальні збори співзасновників, які були заплановані на 24.11.2000 р. переносяться на 20.12.2000 р.

Позачергові загальні відбудуться за адресою: 02160, м. Київ, пр-т Возз'єднання, 15, 2 поверх о 16.30.

Порядок денний залишається без змін.

Правління ЗАТ авіакомпанії «Горлиця»

Вниманию участников Взаимного фонда «Бонус» Инвестиционной компании «Крымагроинвест»!

Ликвидационная комиссия сообщает о ликвидации ВФ «Бонус». Расчеты с участниками фонда за принадлежащие им сертификаты именных инвестиционных сертификатов фонда будут осуществляться в денежной форме с 9 октября до 25 декабря 2000 г. по 12 грн. 75 коп. за один сертификат именных инвестиционных сертификатов ИС-1.

По состоянию на 01 июля 2000 г. согласно балансу фонда:

* расчеты с дебиторами — 58,3 тыс. грн.;
* краткосрочные вложения — 112,5 тыс. грн.;
ИТОГО активы фонда — 170,8 тыс. грн.;
* расчеты с кредиторами — 2,5 тыс. грн.;
ИТОГО обязательства фонда — 2,5 тыс. грн.;
* стоимость чистых активов — 168,3 тыс. грн.;
* количество сертификатов в обращении — 13 207 штук.
* стоимость чистых активов в расчете на один сертификат именных инвестиционных сертификатов серии ИС-1 составляет 12 грн. 74 коп.

Для получения расчета участник фонда должен предъявить в месте осуществления расчета:

* сертификат именных инвестиционных сертификатов;
* документ, удостоверяющий его личность;
* справку (ксерокопию) идентификационного кода налогоплательщика;
* заполнить анкету при изменении паспортных данных.

Расчеты с участниками будут производиться в отделениях банка АК АПБ «Украина» по месту жительства участника и по адресу ликвидационной комиссии в г. Симферополе, ул. Розы Люксембург, 17, контактный телефон 29-00-02.

Если в срок до 25 декабря 2000 г. участник не обратится для получения расчета за принадлежащий ему сертификат, то ликвидационная комиссия на протяжении одного месяца депонирует денежные средства, принадлежащие участнику, в Крымском Республиканском Управлении Государственного сберегательного банка Украины.

Данное уведомление публикуется повторно.

Ранее уведомление было опубликовано:

Газета «Ценные бумаги Украины» № 32 (120) от 10/08/2000 г.

Газета «Ценные бумаги Украины» № 2-3 (03) от 04/09/2000 г.

Арбітражний суд м. Києва, 01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В, за позовом АКБ «Укрсоцбанк», порушив справи про банкрутство:

- ТОВ «Подіум», м. Київ, вул. Кошиця, 11, код 21494822, п/р 2600720091 в ОПЕРУ АКБ «Укрсоцбанк», МФО 300023, справа № 23/494;

- ЗАТ «Торговий Дім «Тютюн», м. Київ, вул. Деміївська, 47, код 23523083, п/р 2600320169 ОПЕРУ АКБ «Укрсоцбанк», справа № 23/492;

Розпорядник майна по справах № 23/492, № 23/494 Дяченко С. В. ліцензія № 000392, конт. т/ф.: (044) 235-71-78.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

3 січня 2001 року о 16 годині за адресою: м. Київ, вул. Шевцова,1 відбудуться загальні збори акціонерів закритого акціонерного товариства «Міжнародний Медіа Центр — СТБ» з наступним порядком денним.

1. Про перспективний план розвитку Товариства.
2. Про удосконалення організаційної структури Товариства.
3. Про внесення змін та доповнень в установчі документи Товариства.
4. Про довибори в склад органів управління Товариства.
5. Про підготовку внутрішніх положень Товариства.
6. Про завершення формування статутного фонду Товариства.

Реєстрація акціонерів відбудеться 3.01.2001 р. з 15.00 до 15.45.

З усіх питань порядку денного звертатися за адресою: м. Київ, вул. Шевцова,1.

! У номер

Навчання — із захопленням, але без перспектив

Під час перекуру кілька студентів жваво обговорювали вчорашній футбольний матч. Хтось жував «цудотик» із місцевого буфету, хтось відсьорбував пиво просто з «горла». Здивувало, що всі вони — юнаки й дівчата столичного педвузу — все-таки прийшли цього дощового сірого дня на пари. «Не обламались», — як кажуть студенти.

14-поверхова споруда Національного педагогічного університету ім. Драгоманова скидалася на мурашник. Майбутні педагогічні кадри країни юрмилися біля ліфтів, намагаючись піднятися на свої факультети-поверхи. Багатоповерховість «альма-матер» вочевидь створює певні труднощі у навчальному процесі: поки доїдеш, на пару спізнишся. А пішки — лінькі.

Здавна «пед» у студентських колах вважали інститутом благородних дівиць. Поза сумнівом, обличчя у вузу — дівоче. І все-таки я бачила тут і представників сильної половини людства.

А ось серед викладачів чимало чоловіків.

— Що, написав реферата? — у набитому ліфті прошепотів у мене над вухом коротко стрижений очкарик.

— Півночі вчора сидів. Лєнка на мене образилася — на дискотеку не пішли, «гульки» пропали. Щоб йому... — остання фраза, певно, була адресована викладачеві.

На останньому поверсі вузівського хмарочосу — кафедра охорони здоров'я дітей та основ медичних знань. У кабінеті (судячи з муляжів) надання першої медичної допомоги засідають заочники. Дорослі тьоті (також, між іншим, студентки) на першій парті слухають уважно розповіді лектора про здоровий спосіб життя.

— Мені особисто сучасну молодь шкода, — зізнається завідувач кафедри Станіслав Стражко. — Коли я був студентом, міг культурно провести вечір з дівчиною, витративши карбованців з півтора-два. Тоді 5 копійок на Хрещатику коштувала чашечка кави, 45 — шматочок київського тортика і по 50 копійок — квиток у кіно. Як студенти живуть і відпочивають сьогодні, я навіть уявити не можу...

Справді, як? У пошуках відповіді ходжу коридорами вузу. Біля аудиторії тусується жіночий «історичний» стаціонар. Наче всі непогано вдягнені — шкіряні куртки, джинси, на юних обличчях нояскрава косметика.

Іра — студентка другого курсу істфаку — намагається лекції не пропускати. Живе в «общазі». Від навчання її ніщо не відволікає — не працює і заміж поки не збирається.

— Не поспішаю. Попрацювати пішла б, але важко влаштуватися. Та й батьки допомагають. У нас лише одна дівчина на курсі у фірмі працює. 200 баксів отримує, — ділиться моя співрозмовниця.

— А до школи на півставки пішла б? Адже стипендія 28 грн. (Іра як відмінниця отримує підвищену) сьогодні не гроші, — цікавлюся, згадуючи, як мої однокурсники вантажниками вночі підробляли.

— Що ви! У школі не заробиш, — пояснює мені Іра, тут-таки цікавлячись: — А у вас у редакції багато платять?..

Ольга ВІТЕР.

■ Спорт

І друга «куля» — в «десятку»!

***Футбол.* Відбірковий турнір чемпіонату Європи-2001 серед юніорів (вік гравців 18 років). Кіпр.**

***Україна — Білорусь. 3:0.* Рахунок відкрив Андрій Драголюк з ФК «Львів» (14), подвоїв — Віталій Лисицький з київського «Динамо» (19), а його колега по клубу Руслан Єрмоленко провів третій м'яч (70).**

Того дня команда Угорщини виграла у кіпріотів — 4:1. Сьогодні підопічні Валентина Луценка зустрінуться в завершальному матчі з угорцями. А поки що турнірна таблиця має такий вигляд: Україна — 6 очок (м'ячі —5—1), Угорщина — 4 (6—3), Білорусь — 1 (2—5), Кіпр — 0 (2—6).

***Чемпіонат України.* Вища ліга. Відкладений матч 5-го туру. *«Таврія» — «Шахтар». 0:0.* 14 000 глядачів.**

***Чемпіонат світу-2002. Відбіркові турніри. Європа. Група 2.* Кіпр — Андорра. 5:1. *Група 6.* Сан-Марино — Латвія. 0:1.**

***Південна Америка. 10-й тур.* Аргентина — Чилі. 2:0. Бразилія — Колумбія. 1:0. Парагвай — Перу. 5:1. Венесуела — Еквадор. 1:2. Болівія — Уругвай. 0:0. Лідирують: Аргентина — 25 очок, Бразилія і Парагвай — по 20.**

***Товариські матчі збірних:* Польща — Ісландія. 1:0. Ірландія — Фінляндія. 3:0. Шотландія — Австралія. 0:2. Італія — Англія. 1:0. Туреччина — Франція. 0:4. Данія — Німеччина. 2:1. Іспанія — Нідерланди. 1:2. Греція — Словаччина. 0:2. Туніс — Швейцарія. 1:1. Румунія — Югославія. 2:1. Португалія — Ізраїль. 2:1. Македонія — Угорщина (за рахунку — 0:1 матч було припинено через густий туман).**

Баскетбол.* Кубок Л. Ронкетті. Групові турніри. *ТІМ-СКУФ (Україна, Київ) — «Славія» (Болгарія, Софія). 90:77. «Козачка» (Україна, Запоріжжя) — «Рапід» (Румунія, Бухарест). 107:57.

Жартівлива правда сатирика

Гастролі

Михайло Задорнов був в ударі. З претензією на гумор він видав навіть таке: «У найближчому майбутньому в Полтаві моєї ноги не буде». Виявляється, полтавці досі вимагають орендну плату з росіян і шведів. За надання поля для історичної битви.

Хтось у залі на це хихикнув, і метр зазначив, що, мовляв, і в Полтаві тупо реагують на жарт...

А в цілому на його виступ реагували відповідно до вартості квитків. Задні ряди реготалися, не дослухавши фрази, а я за 250 гривень стримано усміхався. З ввічливості — все-таки сам Задорнов на сцені. А я в шостому ряду. Ще чого доброго пісочити почне, як ото бізнесменів з мобілками у першому ряду.

Взагалі я його монологи ціную і люблю. У виконанні артистів естради. Вони вміють подати товар. Навіть якщо він нафталіном відгонить.

Пан Задорнов старається. Та частенько викликає лише посмішку. Ну скільки можна слухати про його контакти з прибалтійськими працівниками прилавку, адміністраторами готелів і бритоголовими крутими?!

Ні, в проникливість, убивчій спостережливості та вмінні творчо обробляти анекдоти йому не відмовиш. «Те, що риба гниє з голови, дуже зручне виправдання для хвоста». «Якщо на сигаретах написано «легкие», то на горілці має бути написано «печень». «Подарунковий набір ножів для харакірі»...

Як журналіст, котрий вічно щось записує, я зрозумів секрет успіху тезка і однофамільця колишнього російського міністра фінансів: знаходить той, хто шукає. У міліцейських протоколах («в роті у трупа між зубами була велика промежина»; щоденниках військкерівника («якщо вчасно одягти протигаз, то раптова смерть настане не зразу»); висловлюваннях скандально відомого політика («це неможливо! Візьмешся за яйця — молоко пропадає!»).

Не цитувати б (прошу вибачення!) отакі «наблюдізми», що межують з вульгарністю та цинізмом (послухайте його «шедеври» про жінок!). Але в цьому весь Задорнов...

— Кажуть, я грубий. Нічого подібного, я кажу правду, а правда смішна.

Ось і все пояснення. Хоча якщо чесно, є у нього в репертуарі і смішна правда, і мудрий гумор. «Не можна надовго знімати народ з Останкінської голки! Інакше він думати почне» (після пожежі). «Психологія у нас однакова. Нас просто контролюють різні угруповання».

Це, між іншим, уже не жарти. Це правда.

Іван ІЛЛЯШ.

Призи

Рок-н-рол та бугі-вугі

Саме з цих видів спорту, які дуже нагадують танці, відбулися відбіркові тури та фінальні виступи Кубка України та Кубка Києва 2000 року. Змагалися близько ста пар — кращі українські спортсмени, призери та переможці чемпіонатів світу та Європи. Тож Кубок України у групі «Діти» вибороли Анна Філімонова та Євген Артем'єв (клуб «ЛІА» з Києва); у групі «Юнаки» — Дарина Артем'єва та В'ячеслав Шахов («Гранд» з Харкова); у групі «Юніори» — Яна Скотаренко та Олександр Гейфман (також «ЛІА»).

За тиждень в Угорщині переможці боротимуться за Кубок світу. Це доволі престижно, адже рок-н-рольним змаганням в Україні лише десять років. І протягом семи з них спортсмени-танцюристи утверджуються на світовому та європейському рівні. Вітчизняна Федерація акробатичного рок-н-ролу порушує питання, щоб цей вид спорту нарешті став олімпійським.

Вікторія ЛИТВИН.

На знімку: змагання в розпалі.

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

Про те, що було і буде

Геній мініатюри

«Хто є хто у світі» — так називається американське видання, що понад сто років публікує відомості про найвидатніших людей планети, які зробили особливий внесок в різні галузі політики й спорту, науки та мистецтва, культури та бізнесу. Цього року на основі досліджень незалежних експертів до клубу зірок світової величини включено Миколу Сядристого. І не дивно: мікромініатюри українського майстра вже не один рік дивують красою та довершеністю. Тільки-но митець повернувся з Угорщини, куди їздив на запрошення президента країни, а його вже мають от-от зустрічати в США, де по всіх великих містах країни демонструватимуться нові й уже відомі роботи дивотворця.

Ігор ШРАМКО.

Кілька перемог кіноп'ятирічки

Естафету від німецьких та турецьких кінематографістів, стрічки яких демонструвалися останнім часом у нашій столиці, прийняв Ізраїль. Післязавтра — відкриття фестивалю ізраїльського кіномистецтва. Презентуватиме фільми своєї країни Надзвичайний та Повноважний Посол Ізраїлю в Україні Анна Азарі. Першого фестивального вечора нам покажуть дві стрічки: «Свята Клара» та «Очима людини із Заходу».

Знання вітчизняного глядача про ізраїльське екранне мистецтво доволі безсистемні та поверхові. А між тим, запропоновані для перегляду картини — лауреати та переможці міжнародних фестивалів у Монреалі, Карлових Варах, Нью-Делі, Валенсії, Х'юстоні. Фільми відзнято протягом останнього п'ятиріччя. А отже, показ —черговий привід для дискусії на улюблену тему кінця дев'яностих: чи то про деградацію світового кіно, чи то про його реанімацію.

Ніла ІВАНЕНКО.

Субмарина з картинами

Мистецтво на задвірках

Коли сорок років тому Донецькому художньому музею віддали непристосоване приміщення житлового будинку, пообіцяли: тимчасово. Та новосілля забарилося...

Мешканці престижної п'ятиповерхівки раділи музейникам не з особливої любові до мистецтва: просто вважали за краще мати по сусідству, на першому поверсі, храм культури, а не гамірний магазин. Комунальні служби на різницю не зважали: їм що музей, що гастроном — однаково на ремонт грошей катма. А в результаті музейні працівники десятиліттями змушені самотужки рятувати від затоплення цінні експонати.

...У запасниках музею під ногами хлюпала вода. Солдати виносили на вулицю шедеври живопису — для просушування. Музейники озброїлися відрами та вичерпували воду. Була осінь 2000-го...

Тим часом чергова повінь у галереї ні для кого не стала несподіванкою: свого часу директор закладу Віктор Шитіков був навіть змушений придбати потужний насос, щоб рятуватися від побутової стихії. Чотири роки тому в результаті повені було пошкоджено майже 300 картин західноєвропейських, радянських художників, цінних ікон. Збитки обчислювалися сумою в 300 тисяч гривень. Останнє стихійне лихо, за словами директора, стане щонайменше в 500 тисяч.

— Близько 70 творів живопису і 20 скульптур опинилися у воді, рівень якої сягнув 40 сантиметрів, — розповідає Віктор Шитіков. — Крім того, було пошкоджено рами та дерев'яну підлогу. А коли за кілька днів подали тепло, у приміщеннях зросла вологість, що теж позначилося на експонатах.

Заради справедливості зазначу, що проблеми єдиної в місті картинної галереї привернули увагу і міської, й обласної влади. Однак навряд чи музей може розраховувати на надання коштів на реставрацію полотен та бодай косметичний ремонт. Єдиний вихід — переїхати в окреме, більш пристосоване приміщення, яких у центрі міста чимало...

Є й інший варіант, про який відчайдуха-директор говорить із гіркотою: продати із запасників з десяток творів мистецтва, купити нове приміщення і в такий спосіб врятувати те, що залишилося.

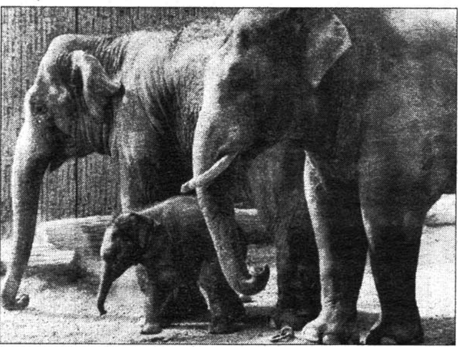
Ліна КУЩ.

Донецьк.

Якби Фантик розповів Черкесу,

що таке цирк з його парадами-алле, захоплюючими трюками, оваціями глядачів і щедрими пригощаннями після вдалих виступів, то останній, мабуть, не повівся б так необачно

ZOO-хащі

Як не вмовляли його службовці Миколаївського зоопарку, як не тягли до кузова автомобіля півдюжини міцних дядьків, Черкес так і не здався, не поїхав до Одеси. А перспектива була доволі принадна. Одеський сімейний цирк Юрія Конторського, щоб поповнити трупу новими «артистами», налагодив зв'язки саме з Миколаївським зоопарком. Торік придбав тут шестимісячну ламу, що вже стала популярна на арені. Тепер ось вирішив взяти ще й семимісячне верблюденя на ймення Черкес. Уже й атракціон «Корабель пустелі» було продумано до дрібниць. Та Черкес не на жарт пручався: я звідси, мовляв, нікуди не поїду, залишуся біля матусі. Юрій Конторський, як людина чутлива, не міг не зжалитися над верблюденям, хоча подумки був змушений розпрощатися з новим атракціоном.

А до чого тут, запитаєте, якийсь Фантик? Пояснюємо: не якийсь, а доволі відомий в Одесі слоник, який народився в тутешньому зоопарку і здобув славу вже в підлітковому віці, беручи участь у вуличних демонстраціях під час виборів мера міста. Так-от, Фантик від подібної пропозиції не відмовився й добровільно вирушив у подорож куди довшу, аніж від Миколаєва до Одеси, — аж до Австрії. Де тепер з успіхом виступає в цирку. Його меншого братика Тенді придбав Харківський зоопарк. І слоненя має вирушити туди. А що, коли, як Черкес, упреться? Тим паче, що мати-слониха Венді й батько-слон Тарун його куди турботливіше й ласкавіше опікують, ніж свого первістка Фантика.

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаїв—Одеса.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311211.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com